

Broj 4/2022. - Godina CXXXVI - Sarajevo

ISSN 1512-7001

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:

Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

Nakladnik:

Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:

Mons. Tomo Vukšić,
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:

Dražen Kustura

Grafička obrada:

Milan Miletić - Medijski centar
Vrhbosanske nadbiskupije

Tisak:

Suton - Široki Brijeg

Sadržaj

UVODNIK

Društvene mreže – prilika i izazov za pastoralno djelovanje.....	248
Isus još uvijek traži smještaj.....	249

SVETA STOLICA

Poruka Svetoga Oca Franje za 37. Svjetski dan mladih.....	251
---	-----

BK BiH

Priopćenje s 85. redovitog zasjedanja BK-a BiH.....	255
Imenovan novi nuncij u Bosni i Hercegovini.....	257

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Rezultati usmenih i pismenih ispita na Seminaru za ovlast isповijedanja u 2022. godini.....	258
Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije	260
Održana sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....	263
Održana sjednica Zbora konzultora VN	265
Zapisnik sjednice Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....	267
Prijepis matica župe za 2022. Godišnji financijski izvještaj župe za 2022. Statistički podaci župe za 2022.....	268
Dopuštenje za binacije i trinacije u 2023. godini	269
Pontifikali u vrhbosanskoj prvostolnici u 2023. godini	270
Svim župama Vrhbosanske nadbiskupije	271
Liturgijska slavlja, susreti i događanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji u 2023. godini.....	272
Raspored slavlja sakramenta svete potvrde 2023. u župama Vrhbosanske nadbiskupije.....	274
Kronika vrhbosanskog nadbiskupa mons. Tome Vukšića od 1. rujna do 30. studenoga.....	277
Imenovanja i premještaji	283
Dozvole.....	283

PRILOZI

Predavanje generalnog vikara na V. sjednici Svećeničkog vijeća VN-a i sjednici Zbora konzultora.....	284
Predavanje mons. Slađana Ćosića na Dekanskoj konferenciji.....	288
Propovijed novog kanonika mons. Luke Tunjića na misi uvođenja u službu.....	290

IN MEMORIAM

+ Anto Burić.....	292
-------------------	-----

DODATAK

Pastoralni kalendar za 2022.....	293
----------------------------------	-----

Društvene mreže – prilika i izazov za pastoralno djelovanje

Svijet je posljednjih nekoliko desetljeća uistinu postao „globalno selo“. Osobito je to do izražaja došlo s brzim razvojem interneta i različitih platformi poznatih pod zajedničkim nazivom društvene mreže čiji se začeci mogu pronaći u 90-im godinama 20. stoljeća, a svojevrsnu ekspanziju doživjele su proteklih 20 godina. Zbog svoje besplatnosti, jednostavnosti i velike rasprostranjenosti ušle su u svakodnevnicu mnogih ljudi pa čak i onih koji nisu „informatički“ pismeni. Samo u 2021. godini 42 % svjetske populacije – ili 3,2 milijarde ljudi – koristilo je neku od društvenih mreža. Osobe u dobi od 25 do 34 godine čine više od četvrtine korisnika. Prema spolu, nešto više ih koriste muškarci (56 %) nego žene (44 %). I pored svih kontroverzi te rasta konkurencije, Facebook je i dalje najviše korištena društvena mreža, s 2,7 milijardi aktivnih korisnika.

Sama činjenica da je 3,2 milijarde ljudi prisutna na društvenim mrežama za Crkvu, na svim razinama, od opće, biskupijske pa do župne razine mora biti veliki izazov. Primjer **Sv. Pavla** i njegovog navještaja evanđelja na areopagu u Ateni kada je Atenjanima navijestio, njima do tada, „nepoznatog boga“ može biti misao vodiča da su društvene mreže danas „moderni areopag“ pomoću kojega se može doći do onih rubnih, marginalnih ili zalutalih te im navijestiti radosnu vijest. Koristeći dostupna sredstva društvenih komunikacija moguće je inkulturirati evanđelje u svakodnevnicu to jest raditi ono što je Crkva nekada s više, nekada s manje uspjeha činila u protekla dva tisućljeća.

Društvene mreže uvijek treba promatrati isključivo kao sredstvo, pomoć u evangelizaciji i dušobrižništvu. One su same po sebi, kao i svaki drugi medij, moralno neutralne. Dakle, nisu ni dobre ni loše same po sebi, ali način na koji se koriste i sadržaj koji se na njima objavljuje može biti dobar ili loš, kvalitetan ili nekvalitetan, sadržajan ili površan. Primjetno je kako sve veći broj svećenika koristi mogućnosti društvenih mreža kako bi došao do svojih vjernika te na taj način s njima komunicirao. Ta komunikacija može biti informativna, čisto davanje određenih vijesti i termina vezanih recimo za

župu, ali i formativna u kojoj se vjernici upoznaju s određenim istinama vjere ili životom nekih svetaca. Važnost ove vrste sredstava društvenih komunikacija posebno je do izražaja došla u vrijeme pandemije koronavirusa kada je nekolicina župnika i voditelja institucija preko društvenih mreža održavala kontakt s vjernicima. Svakako su pozitivne aktivnosti tada bili i prijenosi sv. misa, zajednička molitva krunice ili pobožnosti Puta križa.

Međutim, da bi se u potpunosti mogao iskoristiti potencijal koje društvene mreže nude potrebno je poznavati jezik koji je prikladan za tu vrstu komunikacije. On bi trebao biti jednostavan, bez puno riječi, osobito bespotrebnih. Uz to je važno izbjegavati svaku vrstu objava ili ulazaka u bespotrebne rasprave koje kod vjernika mogu proizvesti različite osjećaje poput: podsmijeha, razočaranosti, stida pa i sablazni. To je osobito važno za svećenike koji su aktivni na društvenim mrežama jer oni samim svojim poslanjem prestaju biti privatne osobe. Zato bi bilo razborito kada ne bi svaki dan objavljivali: što rade, jedu, piju, na kojem se nalaze mjestu ili restoranu, što su kupili od obuće, odjeće i slično, koji automobil voze. Takvom vrstom objava često mogu dati sliku raskošnog života, koji ipak kod većine nije u stvarnosti prisutan. Osobito bi morali imati osjećaj za sveto te tijekom sv. misa ne bi trebali praviti sveprisutne „selfije“. Bilo bi razborito da u svećeničkim insignijama ne sudjeluju na predizbornim skupovima ili da ne postavljaju fotografije sa stranačkim dužnosnicima i na taj se način svrstavaju uz određenu političku opciju.

Društvene mreže su stvarnost vremena u kojemu živimo, ali prije svega ostaju samo sredstvo koje, ako se pravilno koristi, može pomoći evangelizacijskom, pastoralnom i administrativnom pogledu te na taj način doprinijeti prvotnoj zadaći svakog Kristova vjernika – širenju radosne vijesti.

Dražen Kustura

Isus još uvijek traži smještaj

U povodu proslave svetkovine Božića vrhbosanski nadbiskup metropolita mons. Tomo Vukšić uputio je svoju poruku koju je naslovio „Isus još uvijek traži smještaj“ koju donosimo u cijelosti:

Kršćanski vjernici se svake godine s radošću spremaju svečano proslaviti svetkovinu Božića. To je blagdan koji donosi i širi radost pa se zbog toga kršćanima često pridružuju čak i oni koji se ne prepoznaju pod kršćanskim imenom. Načini tih proslava često su spojeni s dugim duhovnim tradicijama, koje sve te običaje čuvaju od zaborava i zahtijevaju da slava Božića bude ponavljana. U tom nizu otkrivanja značenja Božića, vjernici se trude, osim sjećanja na Isusovo rođenje, prepoznati kao suvremenu barem još neku od poruka ove svetkovine i, nasljeđujući Isusov primjer, aktualizirati je.

Dva Isusova dolaska „među“ ljude

Božić je svetkovina kojom se kršćani sjećaju ljudskoga rođenja svetoga Djeteta i za taj blagdan se spremaju kroz razdoblje Došašća, koje treba biti vrijeme duhovne priprave i obraćenja. No, osim sjećanja na rođenje Sina Božjega, važno je prepoznati da se kroz cijelo vrijeme Došašća najavljuje također Kristovo buduće „rođenje“, odnosno njegov dolazak prema obećanju koje ponavljamo u Vjerovanju da će On na kraju vremena doći u slavi i suditi živima i mrtvima i da njegovu kraljevstvu neće biti kraja. U tom smislu cijeli ljudski život je „dugo došašće“ čija je svrha pripremiti se za taj budući slavni dolazak Kristov. Tako, svetkovina Božića istovremeno podsjeća na dva Isusova dolaska: na fizičko rođenje kad je u obliku čovjeka došao na ovaj svijet i priziva njegovo buduće slavno „rođenje“ u kojemu ljudski život nalazi svoju svrhu, konačno osmišljenje i opravdanje jer mu neće više biti kraja.

Isus se želi roditi „u“ ljudima

U razdoblju između dva spomenuta rođenja ili dolaska Isusa Krista među ljude, postoji i treći način njegovog „rođenja“. Naime, svaki je kršćanin pozvan živjeti Božić tako da se Isus rodi u njegovu srcu, savjesti i djelovanju i da se nastani u njegovu životu. Da čovjek dopusti da Bog korigira njegovo razmišljanje i da svoje ponašanje uskladi s Božjim pravilima. Taj način Isusova rođenja obično se naziva duhovnim. I dok su prva

dva Isusova dolaska plod isključivo Božjega milosrđa i dobrote, i uopće ne ovise o čovjekovoj volji, duhovni dolazak Isusov u svaki ljudski život ovisi o čovjekovu pristanku, raspoloživosti i suradnji. To je tako jer svaki čovjek može primiti Isusa da se rodi u njegovu svratištu, kao što je moguće da, dok Isus kuca na vrata njegove duše i savjesti, isti čovjek kaže da za Isusa nema mjesta u svratištu (usp. Lk 2,7). Odnosno, Božji dolazak „među“ ljude donijet će plod samo ako čovjek svojom suradnjom prihvati i dopusti da se Isus rodi „u“ njemu. Da čovjek Isusa primi u svoje svratište!

Isusa se prima kad se pomaže čovjeku

Evangelista Matej zabilježio je prisposobu o Isusovu slavnom dolasku na kraju vremena u kojoj je, zauvijek i vrlo jednostavnim riječima, protumačeno na koji način svaki čovjek Isusa prima u svoje svratište iako, nakon svog uskrsnuća, Isus nije više na ovom svijetu. U toj priči čitamo ove Isusove riječi: „Kad Sin Čovječji dođe u slavi i svi anđeli njegovi s njime, sjest će na prijestolje slave svoje. I sabrat će se pred njim svi narodi, a on će ih jedne od drugih razlučiti. (...) Tada će kralj reći onima sebi zdesna: ‘Dođite, blagoslovljeni Oca mojega! Primite u baštinu Kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta! Jer ogladnjih i dadoste mi jesti; ožednjih i napojiste me; stranac bijah i primiste me; gol i zaogrnušte me; oboljih i pohodiste me; u tamnici bijah i dođoste k meni.’ (...) ‘Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!’ (...) Zatim će reći i onima slijeva: ‘Odlazite od mene, prokleti, u oganj vječni, pripremljen đavlu i anđelima njegovim! Jer ogladnjih i ne dadoste mi jesti; ožednjih i ne dadoste mi piti; stranac bijah i ne primiste me; gol i ne zaogrnušte me; bolestan i u tamnici i ne pohodiste me!’ (...) ‘Zaista, kažem vam, što god ne učiniste jednomu od ovih najmanjih, ni meni ne učiniste.’“ (Mt 25,31-32; 34-36; 40-43.46).

Mnogi gladni, žedni, stranci, goli, bolesni, nezaposleni, beskućnici, migranti, prognanici i sužnji različitih vrsta i danas traže „svratište“,

to jest rješenje za svoje muke. I kad god sa svojim potrebama kucaju na naša vrata pa ih primimo i pomognemo koliko možemo, primili smo također Isusa u njemu. To je Isusov nauk! I obratno, ako ljude u potrebi, ne daj Bože, odbijemo, poslali smo poruku Isusu da za njega opet nema mjesta u našem svratištu.

Ako želimo Isusov nauk primijeniti na konkretno stanje, a moramo to raditi, prilika su za to brojni ljudi oko nas koji traže „svratište“, mole da netko čuje njihove muke i trebaju pomoć za rješenje svojih potreba. A samo za ilustraciju ozbiljnosti toga pitanja, dovoljno je podsjetiti na podatak da u Bosni i Hercegovini radi oko 60 javnih kuhinja i sličnih ustanova koje nude takvu vrstu pomoći i da se u njima hrani čak oko 17 tisuća ljudi. A istovremeno, godišnje bude uništeno oko

140 tisuća tona hrane od koje bi se moglo napraviti 280 milijuna obroka.

U tom smislu Isus opet ozbiljno poručuje i zabrinuto opominje: „Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!“ S tim pozivom i sa željom da se u nama Isus rodi i zauvijek nastani u našem svratištu, svim svećenicima, redovnicima, redovnicama i svim ostalim Kristovim vjernicima želim sretan i blagoslovljen Božić i sretnu cijelu 2023. godinu.

Sarajevo, pred svetkovinu Božića 2022. godine

Tomo Vukšić, nadbiskup metropolita
vrhbosanski i apostolski upravitelj
Vojnog ordinarijata

Poruka Svetoga Oca Franje za 37. Svjetski dan mladih

Prigodom 37. Svjetskog dana mladih koji se od ove godine obilježava na svetkovinu Krista Kralja papa Franjo uputio je prigodnu poruku koju donosimo u cijelosti:

Dragi mladi!

Tema Svjetskog dana mladih u Panami glasila je: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi« (Lk 1, 38). Nakon tog događaja, krenuli smo na put prema novom cilju: susretu u Lisabonu 2023., puštajući da u našim srcima neprestano odjekuje Božji hitni poziv da *ustanemo*. I tako smo 2020. razmišljali nad Isusovim riječima: »*Mladeži, kažem ti, ustani*« (usp. Lk 7, 14). Prošle godine bili smo nadahnuti likom svetog Pavla apostola, kojemu je uskrsli Gospodin rekao: »*Ustani! Postavljam te za svjedoka onoga što si vidio*« (usp. Dj 26, 16). Preostali dio puta do Lisabona proći ćemo zajedno s Djevicom iz Nazareta, koja je, odmah nakon navještenja, »*ustala i pohitila*« (usp. Lk 1, 39) pomoći svojoj rođakinji Elizabeti. Zajednički glagol tim trima temama je *ustati*, izraz koji – dobro je to podsjetiti – također ima značenje "uskrsnuti", "probuditi se na život".

U ovim tegobnim vremenima, kada je čovječanstvo, već pogođeno traumom pandemije, rastrgano dramom rata, Marija svima nama, a posebno vama, mladima poput nje, pokazuje put blizine i susreta. Iskreno se nadam i čvrsto vjerujem da će iskustvo koje će mnogi od vas doživjeti u Lisabonu u kolovozu sljedeće godine predstavljati novi početak za vas mlade i – zajedno s vama – za cijelo čovječanstvo.

Marija usta

Nakon anđelova navještenja, Marija se mogla usredotočiti na samu sebe, na brige i strahove povezane s njezinim novim stanjem. Ali ne, ona se, naprotiv, potpuno pouzdaje u Boga i prije svega misli na Elizabetu. Ona ustaje i izlazi na svjetlost dana, gdje sve vrví od života i gdje je sve u pokretu. Iako je neočekivana anđelova poruka izazvala "potres" u njezinim planovima, ta mlada žena ne dopušta da ostane paralizirana jer je u njoj Isus, snaga uskrsnuća. U sebi već nosi Žrtvovano, ali uvijek živo Janje. Ustaje i kreće na put, jer je sigurna da su Božji planovi

najbolji mogući projekt njezina života. Marija postaje hram Božji, slika Crkve hodočasnice, Crkve koja izlazi i stavlja se u službu, Crkve koja donosi Radosnu vijest!

Doživjeti prisutnost uskrsloga Krista u vlastitom životu, susresti ga "živog", najveća je duhovna radost, eksplozija svjetlosti, koja nikoga ne može ostaviti mirnim. To je nešto što te odmah pokreće i tjera da donosiš tu poruku drugima i svjedočiš radost toga susreta. To je i razlogom žurbe prvih učenika u danima nakon uskrsnuća: »*One otiđoše žurno s groba te sa strahom i velikom radošću otrčaše javiti njegovim učenicima*« (Mt 28, 8).

U izvješćima o uskrsnuću često se koriste dva glagola: *probuditi se i ustati*. Njima nas Gospodin potiče da iziđemo na svjetlo, da pustimo da nas On vodi kako bismo prešli prag svih svojih zatvorenih vrata. »*To je značajna slika za Crkvu. I mi, kao Gospodinovi učenici i kao kršćanska zajednica, pozvani smo brzo ustati kako bismo ušli u dinamičnu stvarnost uskrsnuća i dopustili Gospodinu da nas vodi putovima koje nam On želi pokazati*« (Homilija na svetkovinu svetih apostola Petra i Pavla, 29. lipnja 2022.).

Gospodinova Majka uzor je dinamičnim mladim ljudima, koji ne stoje nepomično pred zrcalom, gledajući u njemu vlastiti odraz, niti dopuštaju da postanu "zarobljenici" interneta. Ona je potpuno okrenuta onome što je izvana. Ona je žena uskrsnica u trajnom stanju "izlaska", izlaženja iz sebe same prema velikom Drugom koji je Bog i prema drugima, svojoj braći i sestrama, osobito onima koji su u najvećoj potrebi, kao što je bila njezina rođakinja Elizabeta.

...i pohiti

Sveti Ambrozije iz Milana, u svom komentaru na Lukino Evanđelje, piše da je Marija žurno pohitila u gorje »jer se radovala obećanju i željela pobožno izvršiti jednu službu, s poletom koji je plod njezine duboke radosti. Gdje je drugdje, ispunjena Bogom, trebala pohitati ako ne u visine!? Milost Duha Svetoga ne zna za spore, teške

korake«. Marijina žurba stoga je izraz duha revnog služenja, radosnog navještaja i spremnosti da se odmah odgovori na milost Duha Svetoga.

Marija je prihvatila izazov koji je predstavljala njezina starija rođakinja u potrebi i na njega odgovorila. Nije ustuknula, nije ostala ravnodušna. Više je mislila na druge nego na sebe, što je u njezin život unijelo dinamiku i entuzijazam. Svatko od vas se može zapitati: kako odgovaram na potrebe koje vidim oko sebe? Mislim li odmah kako naći opravdanje da oko toga ništa ne poduzimam ili pokazujem zanimanje i stavljam se na raspolaganje? Naravno, ne možete riješiti sve probleme svijeta. Ali možda možete početi s problemima svojih najbližih, s izazovima u vlastitom okruženju. Netko je jednom rekao Majci Terezi: "Ovo što Vi činite samo je kap u moru". A ona je odgovorila: "Ali da to nisam učinila, ocean bi imao jednu kap manje".

Kad je posrijedi konkretna i hitna potreba, treba djelovati brzo. Koliko ljudi na svijetu čeka da ih posjeti netko tko će se brinuti o njima! Kolike starije osobe, bolesnici, zatvorenici i izbjeglice trebaju naš suosjećajni pogled, naš posjet, brata ili sestru koji će prijeći barijere ravnodušnosti!

Koje "žurbe" pokreću vas, dragi mladi prijatelji? Što je to što vam daje osjetiti da se trebate žurno pokrenuti i naprosto ne možete mirno stajati na svome mjestu? Mnogi ljudi pogođeni pandemijom, ratom, prisilnim migracijama, siromaštvom, nasiljem i klimatskim katastrofama pitaju se: Zašto se to meni događa? Zašto baš ja? Zašto sada? I tako je središnje pitanje našeg postojanja: *za koga sam ja?* (usp. postsinodalna apostolska pobudnica *Christus vivit*, br. 286).

Žurba djevojke iz Nazareta je žurba onih koji su od Gospodina primili izvanredne darove i koji ih jednostavno ne mogu ne dijeliti s drugima, kako bi se na druge izlila neizmjerena milost koju su doživjeli. To je žurba onih koji znaju tuđe potrebe staviti ispred svojih. Marija je primjer mlade osobe koja ne gubi vrijeme na to da pokuša privući pažnju ili da dobije priznanje od drugih – kao što se događa kad postanemo ovisni o "lajkovima" na društvenim mrežama – već se pokreće i traži najautentičniju vezu s njima koja proizlazi iz susreta, dijeljenja, ljubavi i služenja.

Još od trenutka Navještenja, kad je prvi put krenula u posjet svojoj rođakinja, Marija ne prestaje prolaziti kroz vrijeme i prostor kako bi po-

sjećivala svoju djecu koja trebaju njezinu brižnu pomoć. Naš nas put, *kad je Bog s nama*, vodi izravno u srce svakog našeg brata i sestre. Kolika svjedočanstva dobivamo od ljudi koje je "pohodila" Marija, Isusova Majka i Majka naša! U koliko je dalekih krajeva svijeta Marija – ukazanjima ili posebnim milostima – kroz stoljeća pohodila svoj narod! Gotovo da nema mjesta na svijetu koje nije posjetila. Majka Božja hoda usred svoga naroda, nošena brižnom nježnošću, preuzimajući na sebe teret tjeskobâ i nedaća. I gdje god postoji njoj posvećeno svetište, crkva ili kapela, tamo njezina djeca hrle u velikom broju. Koliko je samo izraza pučke pobožnosti! Hodočašća, blagdani, prošnje, primanje slikâ u domove i još mnogo toga konkretni su primjeri živog odnosa između Majke Božje i njezina naroda koji se uzajamno posjećuju!

Dobra nas žurba tjera prema visinama i prema drugom

Dobra nas žurba uvijek tjera prema visinama i prema drugome. Ali postoji i žurba koja nije dobra, kao što je na primjer ona koja nas može dovesti do toga da živimo površno, da sve shvaćamo olako, bez predanog zalaganja ili pažnje, bez stvarnog sudjelovanja u onome što činimo. To je ona žurba kad živimo, učimo, radimo ili se susrećemo s drugima, a da u to nije uključena glava, a još manje srce. To se može dogoditi u međuljudskim odnosima: u obitelji, kad zapravo nikada ne slušamo zaista druge i ne provodimo vrijeme s njima; u prijateljstvima, kad od prijatelja očekujemo da nas ugosti i zadovolji naše potrebe, ali kad vidimo da je u krizi i da nas treba odmah ga počinjemo izbjegavati i okrećemo se nekom drugome; pa čak i u odnosima sa svojim najdražima, u odnosima među zaručnicima, rijetki imaju strpljenja da se međusobno dobro upoznaju i dublje razumiju. Isti taj stav možemo pokazati i u školi, na poslu i u drugim područjima svakodnevnog života. Međutim, sve što se u životu odigrava u žurbi teško da će uroditi plodom. Postoji opasnost da će ostati besplodno. Kao što čitamo u knjizi Mudrih izreka: »Namisli marljivoga samo su na korist, a nagloga – onoga koji je u lošoj žurbi – samo na siromaštvo« (21, 5).

Kad Marija konačno stiže u Zaharijin i Elizabetin dom, događa se prekrasan susret! Eli-

zabeta na sebi doživljava čudesni Božji zahvat, koji joj daje sina, iako je već u poodmakloj dobi. Imala bi razloga da prva govori o sebi samoj, ali nije zaokupljena sobom, već se okreće svojoj mladoj rođakinji i plodu njezine utrobe. Čim čuje njezin pozdrav, Elizabeta se ispunja Duhom Svetim. Takva iznenađenja i nagli izljevi Duha događaju se kad nudimo pravo gostoprimitstvo, kad u središte stavljamo gosta, a ne sebe. Vidimo to također u priči o Zakeju. U Lukinom Evanđelju (19, 6) čitamo: »Kad Isus dođe na to mjesto, pogleda gore i reče mu: "Zakeju, žurno siđi! Danas mi je proboraviti u tvojoj kući." On žurno siđe i primi ga sav radostan« (Lk 19, 5-6).

Mnogima se od nas dogodilo da nam je, potpuno neočekivano, Isus došao ususret: u njemu smo prvi put doživjeli blizinu, poštivanje, potpunu odsutnost predrasuda i osuđivanja, pogled milosrđa kakav nikada prije nismo sreli kod drugih. I ne samo to: osjetili smo i da se Isus nije zadovoljio time da nas gleda iz daljine, već nam je želio biti blizu i s nama podijeliti svoj život. Radost tog iskustva potaknula nas je da ga žurno prihvatimo, da osjetimo hitnu potrebu da budemo s njim i bolje ga upoznamo. Elizabeta i Zaharija ugostili su Mariju i Isusa! Naučimo od to dvoje starijih ljudi što znači gostoprimitstvo! Pitajte svoje roditelje, svoje bake i djedove, a i starije članove svojih zajednica što za njih znači biti gostoljubiv prema Bogu i svojim bližnjima. Vrijedi poslušati iskustva onih koji su vam prethodili.

Dragi mladi, došlo je vrijeme da žurno krenemo u konkretne susrete, da zbiljski prihvatimo one koji su drugačiji od nas, kao što je bio slučaj s mladom Marijom i starijom Elizabetom. Samo tako ćemo moći premostiti udaljenosti između generacija, društvenih klasa, etničkih skupina, kao i svih vrsta grupa i kategorija, pa čak i stati na kraj ratovima. Mladi su uvijek nada novog jedinstva za rascjepkano i podijeljeno čovječanstvo. Ali samo ako imaju sjećanje, samo ako slušaju drame i snove starijih. »Nije slučajno što se rat vratio u Europu u vrijeme kad s povijesne scene odlazi generacija koja ga je doživjela u prošlom stoljeću« (Poruka za 2. Svjetski dan baka, djedova i starijih osoba). Potreban je savez između mladih i starih kako se ne bi zaboravile lekcije iz prošlosti

i kako bi se prevladalo polarizacije i ekstremizme ovoga vremena.

U svojoj poslanici Efežanima, Pavao naviješta: »Sada pak, u Kristu Isusu, vi koji nekoć bijaste daleko, dođoste blizu – po Krvi Kristovoj. Doista, on je mir naš, on koji od dvoga učini jedno: pregradu razdvojnici, neprijateljstvo razori u svome tijelu« (2, 13-14). Isus je Božji odgovor na izazove s kojima se čovječanstvo suočava u svakom dobu. I taj odgovor Marija nosi u sebi dok ide Elizabeti. Najveći dar koji Marija donosi svojoj starijoj rođakinji jest dar samog Isusa. I njezina konkretna pomoć zsigurno je vrlo dragocjena. Ali ništa nije moglo ispuniti Zaharijin dom takvom radošću i takvom puninom kao prisutnost Isusa u krilu Djevice, koja je postala šator Boga živoga među ljudima. U tom planinskom kraju Isus je, samom svojom prisutnošću i bez ijedne riječi, održao svoju prvu "propovijed na gori". U tišini proglašava blaženima malene i krotke koji se uzdaju u Božje milosrđe.

Moja poruka vama, mladi prijatelji, a ujedno i velika poruka koju Crkva donosi je Isus! Dà, On sâm, njegova beskrajna ljubav prema svakome od nas, njegovo spasenje i novi život koji nam je darovao. A Marija je uzor kako prihvatiti taj neizmjerni dar u našem životu i podijeliti ga s drugima, tako da i mi sami postanemo nositelji Krista, njegove milosrdne ljubavi, njegova velikodušnog služenja napaćenom čovječanstvu.

Svi zajedno u Lisabon!

Marija je bila mlada žena poput mnogih od vas. Bila je jedna od nas. Biskup Tonino Bello ovako je o njoj pisao: »Sveta Marijo [...] znamo dobro da ti je suđeno ploviti pučinom. Ali ako te silimo da jedriš blizu obale, to nije zato što te želimo zadržati uz obalu koje se mi držimo, nego zato što te želimo vidjeti tako blizu obala našeg malodušja i tako postati svjesni da smo, poput tebe, pozvani odvažno se otisnuti na pučine slobode« (Maria donna dei nostri giorni, San Paolo, Cinisello Balsamo 2012., 12-13).

Kao što sam spomenuo u prvoj poruci ove trilogije, iz Portugala su u 15. i 16. stoljeću mnogi mladi ljudi – uključujući i mnoge misionare – kretali u nepoznate svjetove, također kako bi s drugim ljudima i narodima podijelili svoja iskustva susreta s Isusom (usp. Poruka za

Svjetski dan mladih 2020.). A upravo je tu zemlju Marija na poseban način željela posjetiti početkom 20. stoljeća, kada je iz Fatime ljudima svih životnih dobi uputila snažnu i zadivljujuću poruku Božje ljubavi, koja nas poziva na obraćenje i istinsku slobodu. Svakom od vas i svakoj od vas ponovno upućujem srdačan poziv da sudjelujete u velikom interkontinentalnom hodočašću mladih, čiji će vrhunac biti proslava Svjetskog dana mladih u Lisabonu u kolovozu sljedeće godine. Ujedno vas podsjećam da ćemo 20. studenoga ove godine, na svetkovinu Krista Kralja, slaviti Svjetski dan mladih u partikularnim Crkvama diljem svijeta. U tome smislu, nedavni dokument Dikasterija za laike, obitelj i život *Pastoralne smjernice za proslavu Svjetskog dana mladih u partikularnim Crkvama* može biti od velike pomoći svima koji su uključeni u pastoralni rad s mladima.

Dragi mladi, velika mi je želja da na Svjetskom danu mladih ponovno iskusite radost susreta s Bogom i svojom braćom i sestrama. Nakon du-

goga razdoblja odvojenosti i izolacije, u Lisabonu ćemo – uz Božju pomoć – ponovno zajedno otkriti radost bratskoga zagrljaja među narodima i naraštajima, zagrljaja pomirenja i mira, zagrljaja novog misionarskog bratstva! Neka Duh Sveti zapali u vašim srcima želju da ustanete te radost zajedničkog hoda, u sinodalnom stilu, ostavljajući za sobom sve lažne granice. Sada je vrijeme da ustanemo! Ustanimo žurno! Poput Marije, nosimo Isusa u sebi da ga možemo svima približiti! U ovom lijepom razdoblju vašega života, idite naprijed i ne odgađajte ono što Duh Sveti može učiniti u vama! Od sveg srca blagoslivljam vaše snove i vaše korake.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 15. kolovoza 2022., svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije.

FRANJO
(Kta/Ika)

Priopćenje s 85. redovitog zasjedanja BK-a BiH

Članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održali su 4. i 5. studenog 2022., u prostorijama Nadbiskupske rezidencije u Sarajevu, svoje 85. redovito zasjedanje.

Predsjedao je nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH **mons. Tomo Vukšić**, predsjednik BK-a BiH, a sudjelovali su svi njezini članovi. Također su sudjelovali delegat Međunarodne biskupske konferencije Sv. Ćirila i Metodija **mons. Ladislav Nemet**, biskup zrenjaninski, i delegat Hrvatske biskupske konferencije **mons. Milan Zgrablić**, nadbiskup koadjutor zadarski, te su izrazili bratsku blizinu svih biskupa i izvijestili o važnim crkvenim događanjima na teritoriju svojih Konferencija.

Biskupima se na početku zasjedanja pridružio i otpravnik poslova Apostolske nuncijature u BiH **mons. Amaury Medina Blanco** koji je prenio pozdrave novog apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini nadbiskupa **Francisa Assisija Chullikatta**.

Biskupi su saslušali izvješća svojih delegata: s Plenarne skupštine Vijeća europskih biskupskih konferencija održane *online* 27. i 28. listopada 2022.; sa susreta predsjednika Biskupskih konferencija Srednje i Istočne Europe održanog 24. i 25. listopada 2022. u Budimpešti (Mađarska); sa Simpozija o mladima održanog u organizaciji Vijeća europskih biskupskih konferencija od 20. do 23. listopada 2022. u Krakovu (Poljska); sa 65. zasjedanja Sabora Hrvatske biskupske konferencije održanog 17. i 18. listopada 2022. u Zagrebu; s izvanredne 21. skupštine Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH održane 3. rujna 2022. u Žepču, te sa Susreta generalnih tajnika Biskupskih konferencija Središnje Europe održanog 3. i 4. listopada 2022. u Tirani (Albanija).

U duhu zajedničkog dokumenta Kongregacije za redovnike i svjetovne institute i Kongregacije za biskupe, izdanog 14. svibnja 1978. pod naslovom *Kriteriji o odnosima između biskupa i redovnika (Mutuae Relationes)*, biskupi su razmišljali o suradnji s redovnicima, redovnicama i njihovim ustanovama. Zahvalni su svim redovnicima i redovnicama koji daju svoj dragocjeni doprinos u biskupijskim zajednicama u Bosni i Hercego-

vini svojim životom, molitvom i radom te posebno angažmanom u pastoralnom djelovanju.

Godišnji susreti u organizaciji Biskupske konferencije s Konferencijom viših redovničkih poglavara i poglavarica u BiH i s franjevačkim provincijalima iz Sarajeva i Mostara te Međudekanski susreti, na kojima također sudjeluju franjevački provincijali, kao i susret redovnika i redovnica iz BiH, poznat kao Redovnički dan, na kojemu redovito sudjeluje i predstavnik Biskupske konferencije, blagoslovljene su prigode za izgradnju još bolje suradnje na dobro svih članova biskupijskih zajednica. Biskupi su svjesni poteškoća s kojima se susreću redovničke zajednice kao i druge crkvene ustanove, ali i mnogi drugi u Bosni i Hercegovini, zbog nepovrata imovine oduzete nakon Drugog svjetskog rata, ali i drugih neriješenih pitanja poput financiranja pojedinih ustanova korisnih za društvenu zajednicu, neriješenog zdravstvenog osiguranja itd. Potiču voditelje svih crkvenih ustanova da, ukoliko to još nisu učinili, prikupe potrebnu dokumentaciju o postojećoj i o oduzetoj imovini. Također potiču sve redovničke zajednice, poštujući njihovu autonomiju, na trajnu suradnju s dijecezanskim biskupima na planu pastoralnog djelovanja radeći na izgradnji živih i istinskih crkvenih zajednica i zajedništva između svećenikâ, redovnika i laika.

U duhu sinodalnog hoda, koji je održan u svim biskupijskim zajednicama i koji je u tijeku, ističu da sinodalnost započinje u pojedinim vjernicima: promjenom mentaliteta, osobnim obraćenjem, u zajednici ili bratstvu, u kući, na poslu, u crkvenim ustanovama, a zatim se širi na službe i poslanje te da Sinoda o sinodalnosti Crkve ima glavnu svrhu probuditi osjećaj zajedništva u Crkvi, oživjeti sudjelovanje svih, učiniti sve protagonistima i nastojati donijeti poruku Evanđelja do nakraj zemlje.

Biskupi su razmotrili apostolsko pismo pape Franje *Desiderio desideravi* o liturgijskoj formaciji naroda Božjega od 29. lipnja 2022. u kojem se Sveti Otac obraća ne samo biskupima, svećenicima i redovnicima, nego i laicima. U duhu spomenutog apostolskog pisma u početku kojeg Sveti Otac citira Isusove riječi upućene apostolima: „Svom sam dušom čeznuo (latinski: *Desi-*

derio desideravi) ovu pashu blagovati s vama prije svoje muke“ (Lk 22,15), biskupi potiču sve svećenike da uvijek slave euharistiju svjesni da je riječ o istinskom Kristovu bogoslužju u njegovoj posvemašnjoj podložnosti Očevoj volji te da svi sudionici budu svjesni da su Kristovi pozvanici kao i da se Kristova žrtva – iako jedinstvena i neponovljiva – u bogoslužju ostvaruje u zajedništvu sa svim ljudima „iz svakoga plemena i jezika, puka i naroda“ (Otk 5,9). Pridružuju se pozivu Svetoga Oca upućenom cijeloj Crkvi da ponovno otkrije, čuva i živi istinitost i snagu kršćanskog bogoslužja, tako da ljepota kršćanskog slavljenja ne bude nagrđena površnim i pojednostavljenim shvaćanjem njezine vrijednosti ili da se ona na bilo koji način instrumentalizira kako bi euharistija za sve bila sakrament pobožnosti, znak jedinstva i vez ljubavi. Pozivaju posebno svećenike, ali i sve članove biskupijskih zajednica da svakoga dana otkrivaju ljepotu bogoslužja te pobožnim slavljenjem i sudjelovanjem na liturgijskim činima šire Božji duh odupirući se, kako veli papa Franjo, opasnoj napasti „duhovne svjetovnosti“.

Dogovoreni su sljedeći termini zasjedanja Biskupske konferencije BiH tijekom 2023.: 21. i 22. ožujka u Mostaru koje će započeti večernjim misnim slavljem na liturgijsku proslavu svetkovine Sv. Josipa 20. ožujka u katedrali Marije Majke Crkve; 13. i 14. srpnja u Banjoj Luci koje će završiti 15. srpnja euharistijskim slavljem u

katedrali Sv. Bonaventure te 6. i 7. studenog u Sarajevu koje će započeti 5. studenog zajedničkom euharistijom u katedrali Srca Isusova. Šesti Obiteljski dan u Bosni i Hercegovini bit će proslavljen, 30. srpnja u Kupresu, a započet će misom uočnicom 29. srpnja. Treći Susret članova BK-a BiH s profesorima Katoličkog bogoslovnog fakulteta i s odgojiteljima Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa bit će 5. srpnja u Sarajevu. Središnje euharistijsko slavlje u okviru *Tjedna solidarnosti* 2023. godine bit će u Treću korizmu nedjelju u župi Svih Svetih u Aladinćima pokraj Stoca. Biskupi su također odlučili da održavanje Susreta svećenika u Bosni i Hercegovini bude redovito svake treće godine u prvu srijedu u mjesecu lipnju.

U četvrtak, 3. studenog 2022. biskupi su slavili svetu misu u katedrali Srca Isusova. Predsjedao je nadbiskup Vukšić, a propovijedao je biskup Nemet. U petak, 4. studenog biskupi su slavili euharistiju u kapeli Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa i susreli se s bogoslovnom zajednicom. Predsjedao je nadbiskup Vukšić, a prigodnu propovijed uputio je potpredsjednik Biskupske konferencije BiH mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski.

Sarajevo, 5. studenog 2022.
Tajništvo BK-a BiH

Imenovan novi nuncij u Bosni i Hercegovini

Apostolska nuncijatura u Bosni i Hercegovini priopćila je, 1. listopada 2022. da je **papa Franjo** imenovao nadbiskupa **Francisa Assisija Chullikatta**, naslovnog nadbiskupa Ostre, apostolskim nuncijem u Bosni i Hercegovini i u Crnoj Gori, a tu vijest istog je dana objavio i Tiskovni ured Svete Stolice.

Mons. Chullikatt rođen je 20. ožujka 1953. u Bolgattyju u Indiji. Za svećenika je zaređen 3. lipnja 1978. Inkardiniran je u biskupiju Verapoly. Diplomirao je kanonsko pravo. U diplomatsku službu Svete Stolice stupio je 15. srpnja 1988., a obavljao ju je u papinskim predstavništvima u Hondurasu, Južnoj Africi, na Filipinima, pri Organizaciji Ujedinjenih naroda u New

Yorku te na Odjelu za odnose s državama Državnog tajništva Svete Stolice.

Apostolskim nuncijem za Irak i Jordan imenovan je 29. travnja 2006.; stalnim promatračem Svete Stolice pri Organizaciji Ujedinjenih naroda (UN) u New Yorku 17. srpnja 2010.; stalnim promatračem Svete Stolice pri Organizaciji Američkih država (OAS) 11. svibnja 2021.; apostolskim nuncijem u Kazahstanu i Tadžikistanu 30. travnja 2016., a 24. lipnja 2016. apostolskim nuncijem u Kirgistanu.

Govori engleski, francuski, talijanski i španjolski jezik.

(Kta)

Rezultati usmenih i pismenih ispita na Seminaru za ovlast ispovijedanja u 2022. godini

Sarajevo, 1. i 2. rujna 2022.

Datum: 19. listopada 2022.

Broj: 609/2022

Dopisom br. 420/2022. od 8. srpnja 2022., u svojstvu predsjednika Povjerenstva za jurisdikcijske ispite najavio sam Seminar za ovlast ispovijedanja za 2022. godinu, koji je održan u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu 1. i 2. rujna 2022., uz sudjelovanje članova Povjerenstva: mr. sc. fra Bruno Ćubela, OFM – moralna teologija; dr. sc. fra Šimo Ivelj, OFM – kanonsko pravo; dr. sc. fra Danimir Pezer, OFM – pastoralna teologija (liturgijski pastoral). Tijekom Seminara, nižepotpisani i fra Zdravko Dadić, OFM, provincijal Franjevačke provincije Bosna Srebrena, predslavili su misna slavlja i uputili prigodnu homiliju.

U četvrtak, 1. rujna o.g., uz prisustvo polaznika Seminara, održana su sljedeća predavanja: *“Ispovjednička praksa u suvremenom Crkvenom učiteljstvu”* – mr. Ćubela; *“Računanje krvnog srodstva. Povreda sakramentalnog petaća i tajne. Pobačaj s učinkom”* – dr. Ivelj; *“Ikonologija i ikonografija liturgijskih žarišta u crkvi”* – dr. Pezer.

U petak, 2. rujna o.g., polaznici Seminara pristupili su usmenim i pismenim ispitima koje su uspješno položili te Povjerenstvo predlaže da nadležni Ordinarij učini kako slijedi:

● podijeli **trajnu ovlast ispovijedanja** polaznicima III. Seminara:

- Vlč. Ivan Dragičević, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Štefan Marković, Vrhbosanska nadbiskupija
- Fra Josip Kapetanović, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Fra Nikola Pejčin, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Fra Zlatko Ćorić, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Don Ante Jukić, Mostarsko-duvanjska biskupija
- Don Antonio Krešić, Mostarsko-duvanjska biskupija
- Don Mate Pehar, Mostarsko-duvanjska biskupija

● produži **ovlast ispovijedanja na godinu dana** polaznicima II. i I. Seminara:

- Vlč. Josip Antukić, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Marin Babić, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Sandro Jurešić, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Marcel Tunjić, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Ante Ljulj, Vrhbosanska nadbiskupija
- Fra Nikola Neimarević, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Fra Stjepan Antolović, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Vlč. Ivan Matijević, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Ivan Mijać, Vrhbosanska nadbiskupija
- Fra Zdenko Frljić, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Don Ivan Aničić, Mostarsko-duvanjska biskupija
- Don Branimir Bevanda, Mostarsko-duvanjska biskupija
- Don Tomislav Rajič, Mostarsko-duvanjska biskupija
- Fra Marko Bandić, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Fra Džoni Dragić, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Fra Andrija Majić, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Fra Antonio Primorac, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija

Povjerenstvo ujedno predlaže da nadležni Ordinarij **produži ovlast ispovijedanja na godinu dana** svećenicima koji iz opravdanog razloga nisu sudjelovali na Seminaru:

- Vlč. Jadranko Kurt, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Domagoj Matijević, Vrhbosanska nadbiskupija
- Fra Tomislav Crnogorac, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Fra Luka Ćorić, Hercegovačka franjevačka provincija.

Povjerenstvo obavještava da na Seminaru nisu sudjelovali svećenici koji pastoralno djeluju izvan matične Nad/biskupije ili Provincije:

- Vlč. Stipica Lešić, Vrhbosanska nadbiskupija

- Fra Vinćenzo Kajtazi, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Fra Stjepan Lukašević, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Fra Antonio Baketarić, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Fra Stipe Rotim, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Fra Renato Galić, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Don Vinko Nenadić, Mostarsko-duvanjska biskupija.

Uz napomenu da će rezultati ispita biti objavljeni u idućem broju *Vrhbosne*, srdačno Vas pozdravljam, odani u Kristu,

mons. Slađan Ćosić
Predsjednik Povjerenstva

Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije

U srijedu 9. studenog 2022. s početkom u 10:00 sati u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog održana je redovna godišnja Dekanska konferencija. Na konferenciji, kojom je predsjedao preuzvišeni gospodin **mons. dr. Tomo Vukšić**, nadbiskup vrhbosanski okupilo se 11 dekana: **preč. mons. Marko Tomić** (ramski dekan), **preč. Marko Mikić** (travnički dekan), **preč. Boris Salapić** (usorski dekan), **preč. Marinko Mrkonjić** (tuzlanski dekan), **preč. Ilija Orkić** (v.d. doborskog dekana), **preč. dr. Pero Brkić** (sutješki dekan), **preč. Predrag Stojčević** (žepački dekan), **preč. Anto Ćosić** (v.d. sarajevskog dekana), **preč. fra Anto Pušeljić** (šamački dekan), **preč. Ilija Ivoš** (bugojanski dekan) i **preč. Damir Ivanović** (brčanski dekan). Na sjednici su još nazočili: **mons. dr. Slađan Ćosić**, gen. vikar, **mons. Luka Tunjić**, plehanski arhiđakon, **preč. dr. Darko Tomašević**, toliški arhiđakon (došao na kraju), **preč. Vladimir Pranjić**, ekonom, **vlač. Dražen Kustura**, predstojnik Ureda za odnose s javnošću i **preč. Mladen Kalfić**, kancelar.

Nakon uvodne molitve, Nadbiskupovog pozdrava i zahvale dekanima na dolasku i požrtvovnom radu na terenu među svećenicima pročitana je kratki zapisnik sa prošlogodišnje sjednice koja je održana 10. studenog 2021. Nakon čitanja zapisnik je usvojen i moglo se krenuti na treću točku Dnevnog reda.

Treća točka odnosila se na *Kratko izvješće dekana o obavljenim dekanskim vizitacijama župa*. Podsjetili smo se da je 2020. godine donijet zaključak da dekani moraju svake godine obavljati vizitacije osim one godine kad je kanonska vizitacija. Ta vizitacija treba biti obavljena do 15. listopada kako bi se problemi ako ih ima mogli istaknuti i rješavati na godišnjoj Dekanskoj konferenciji u studenom. Isto tako Jesenska korona u dekanatima treba se održati nakon dekanske konferencije kako bi se usuglašeni stavovi prenijeli župnicima. Zatim su dekani pojedinačno iznijeli probleme s kojima su se susreli tijekom vizitacije.

Mons. Slađan Ćosić, generalni vikar obavio je kanonsku vizitaciju derventskog dekanata pa je u odsutnosti dekana rekao par riječi. Derventski dekanat se sastoji od 15 župa u kojima

ima 614 vjernika (+42 na osnovu statistike iz 2021.godine) o kojima pastoralno skrbi 14 svećenika. Pastoralne rubrike u Zapisnicima su prazne jer nema ni djece, ni mladih ni obitelji. Još se dovršavaju crkve na Plehanu, Foči, Žeravcu, G. Močila-Sijekovac i Bukovica dok Brusnica nije ni obnavljala crkvu. Ostale su napravljene, ali poput župnih kuća potrebna je u većini obnova. Nemaju većinu knjiga jer ih ne koriste, ali im je skrenuto da nabave. Župnici su heroji i osjeti se njihova bliskost sa župljanima. Potrebno je razmotriti pitanje Vijeća jer nema dovoljno ljudi. U razgovoru s vijećnicima o reorganizaciji pastora neki su pokazali razumijevanje, a neki baš i ne.

Preč. Marinko Mrkonjić, tuzlanski dekan rekao je da je vizitirao sve župe osim svoje koju treba vizitirati arhiđakon. Vodi se redoviti sakramentalni pastoralni život u svim župama. Još se osjeća smanjen broj vjernika na Misama od utjecaja zatvaranja i pandemije. Odlazak je još uvijek aktivan među mladima. Suradnja među svećenicima je dobra. Iznio je tri upita: 1. što raditi s Knjigama misnih intencija koje su zatvorene (ostaviti ih u arhiv); 2. svjesni smo da je sve poskupjelo i da većina svećenika živi od misnih intencija pa se pitaju je li se razmišlja o povećanju samih intencija (razgovarali i većina se složila da to nije razborito u ovom trenutku); može li se od strane Nadbiskupije tražiti od općina i kantona za vjerske zajednice redovita izdvajanja npr. Lukavac ima godišnje 20,000KM, a Tuzla nema ništa

Preč. Ilija Orkić, v.d. doborskog dekana istaknuo je da je u siječnju ove godine obavio vizitaciju za 2021. godinu, a u listopadu za 2022. godinu. Solidno popunjeni formulari. Odnosi među svećenicima korektni i dobri. Ima dosta vjernika koji dolaze u župe i budu godišnje po 2-3 mjeseca. Na koroni razmišljali o katehizaciji. Sljedeće godine je kanonska vizitacija.

Preč. Marko Mikić, travnički dekan obavijestio je da je obavio vizitaciju u 11 od 16 župa, jer je u 4 bila primopredaja, a župu Travnik vizitirao je Kancelar. Zapisnici su popunjeni uredno i nema neregularnosti u vođenju Matica. većina nema knjigu Katekumena i Primljenih u puno zajedništvo s Crkvom. Fali u Za-

pisniku Knjiga dijecezanskih kolekti, Opijela, Običajnik, Caritas a i dobro bi bilo imati Knjigu voznog parka. Iako je najmnogoljudniji dekanat situacija nije bajna. Ima 6 župa s minimalnim brojem vjernika i možda da se naprave fleksibilniji zapisnici za te župe. Općina Travnik daje po župi na njenom području po 2,200KM godišnje za tekuće troškove, a Novi Travnik 10,000KM za šest župa. Vitez je sam za sebe.

Preč. Ilija Ivoš, bugojanski dekan rekao je da je ove godine bila kanonska vizitacija koju je u ime Nadbiskupa obavio gučogorski arhiđakon mons. dr. Pavo Jurišić te je Izvještaje predao u Kancelariju.

Mons. Marko Tomić rekao je da nije obavio vizitaciju te da će to učiniti u drugoj polovici studenog. Postavio je pitanje o župama koje u matičama imaju samo pečate bilo kanonske ili dekanске vizitacije ili primopredaje. Spomenuo je da se povećao broj vjernika na misama te da se zatvaraju seoske škole ili imaju vrlo mali broj đaka.

Preč. fra Anto Pušeljić, šamački dekan napomenuo je da je vizitirano 8 od 10 župa. U Kopanicama bila primopredaja, a Šamac je bio kad je vlč. Zlatko preuzeo dok se vlč. Đuro Arlović ne vrati s terapija. Zahvalio se Nadbiskupu i Generalnom vikaru što su pravovremeno postupili i osigurali liječenje vlč. Đuri u Zagrebu. Suradnja je dobro, a kako je dekanat na malom prostoru često se susreću.

Mons. Anto Ćosić, v.d. sarajevskog dekana je obavijestio da i ove godine nije obavio vizitaciju te da su imali koronu na kojoj su se dogovorili oko onog što je potrebno. Postavio je pitanje javljanja smrti župi krštenja.

Preč. Damir Ivanović, brčanski dekan rekao je da je ove godine bila kanonska vizitacija koju je u Nadbiskupovo ime obavio preč. dr. Drako Tomašević, toliški arhiđakon. Preč. Darko je kasnije napomenuo da je sve prošlo u zadovoljavajućem redu i da nije naišao na neke grube propuste.

Preč. Boris Salapić, usorski dekan rekao je da je ove godine bila kanonska vizitacija koju je u Nadbiskupovo ime obavio mons. Luka Tunjić, plehanski arhiđakon. Mons. Tunjić spomenuo je da je vizitirao svih 9 župa te da se knjige vode uredno. Crkve i župne kuće su u dobrom stanju. Vijećnici su većinom pasivni i dovoljno im je ono što župnik radi te strahuju za budućnost hoće li imati vlastitog župnika. Župnik u

Ularicama je teško bolestan, ali uredno vodi administraciju. Vlč. Babić i Karača mu pomažu, a vijećnici imaju razumijevanja za ovakvu situaciju. U Tesliću je malo zaiskrilo zbog ponašanja bivšeg župnika. Potrebno je podsjetiti župnike na oporuku i godišnje duhovne vježbe.

Preč. dr. Pero Brkić, sutješki dekan izvijestio je da je prošle godine nakon sjednice obavio vizitacije i da je sve prošlo u redu. Ove godine bila je kanonska vizitacija koju je obavio mons. Ante Meštrović, fojnički arhiđakon koji je izvješće predao u Kancelariju. Preč. Brkić je dodao tri upita kojima se susreće: 1. misne nakane-ljudi dolaze i nabrajaju mnoštvo imena i prezimena; 2. spominjanje pokojnika u kanonu, a nije zadužnica te je potrebno možda poslati upute župnicima da se to ne radi.; 3. je li moguće Direktorij dobiti prije Svih svetih zbog upisa Misa.

Preč. Predrag Stojčević, žepački dekan rekao je da je ove godine obavio 4 primopredaje, a da će ostale župe vizitirati u Došasšću. Problem je nekomunikacije zeničkog kraja sa ostalim. Čak imamo i iste patrone pa se ne susrećemo ni tada. Od 15 župa na 4 su redovnici. Imamo još salezijance, 4 ženske redovničke zajednice i 2 KŠC-a.

U četvrtoj točki *Primopredaja i dekanska vizitacija župa* mons. Slađan Ćosić naveo je da smo na sjednicama Svećeničkog vijeća i Zbora savjetnika razmišljali o naputku Kongregacije za kler iz 2020. *Pastoralno obraćenje župne zajednice u službi evangelizacijskog poslanja Crkve*. [KS, D-188]. Zato na ovoj sjednici želi dati kratak osvrt na dekansku službu u Nadbiskupiji, u svjetlu istog *Naputka*. Brojevi 52. i 53. posvećeni su ovoj temi i ne sadrže ništa novoga što već nije sadržano u *Zakoniku kanonskoga prava* i *Direktoriju za pastoralnu službu biskupa* »*Apostolorum successores*« [22. veljače 2004.]. Broj 52. podsjeća na zakonsku odredbu o povezivanju više bližih župa u posebne skupine [kan. 374 §2], koje su na raznim mjestima poznate pod različitim nazivima poput *dekanati* ili *arhiđakonati*, *pastoralna područja* ili *prefektore* [AS, 217]. Pozornost privlači izraz »*pastoralno područje*«, koji je dodan već postojećim izrazima – župa i dekanat [POb, 43] – i odnosi se na povezivanje više dekanata pod vodstvom biskupskoga vikara [POb, 61; AS, 219]. Broj 53. naglašava zakonsku dužnost dekana »*promicati i usklađivati zajedničku pastoralnu djelatnost u dekanatu*« [kan. 555 §1,1^o]. Na taj

način, daje do znanja da, u mjeri u kojoj dekan ispunjava tu svoju glavnu zadaću, u toj istoj mjeri dekanat postiže svrhu zbog koje je ustanovljen. Podsjetio je na tri usuglašena stava na Dekanskim konferencijama 2020. i 2021. godine: 1. dekansku vizitaciju treba obaviti do 15. listopada tekuće godine; 2. u osvrtu na vizitaciju treba naznačiti probleme i poteškoće zajedničko rješenje kojih treba tražiti na susretu svih dekana; 3. jesenska korona u dekanatima treba se održavati nakon dekanske sjednice. Jer će tako dekanska vizitacija imati svoju svrhu koja se ne sastoji u 'kontroli' nego u odgovornom bdijenju nad onim što je Crkva povjerila biskupu, župniku i dekanu, a to je dobro duša [svećenika i župe] u svim oblicima.

Mons. Ćosić podsjetio je da se pristupilo izradi novog zapisnika po uzoru na onaj iz Đakovačko-osječke nadbiskupije. Uz napomenu da svaka stavka zapisnika zavrjeđuju jednaku pažnju, za ovaj susret izdvojio je dvije koje već kod iduće vizitacije treba naglasiti: 1. *sveta misa*, s naglaskom na knjigu primljenih misnih nakana – vezane, koju često puta zamjenjuje direktorij ili rokovnik, te na redovito vođenje i predaju nevezanih misnih nakana, binacija, trinacija i gregorijanskih misa; 2. *župna kancelarija*: uz napomenu da župa treba imati sve nabrojane matice i župne knjige [*Pravilnik o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama*, BK BiH, 14. srpnja 1999.], neka se povede računa o doličnom čuvanju starih i vođenju tekućih matica i svih drugih uredskih knjiga.

U broju 53., *Naputak* spominje druge ovlasti koje mjesni biskup može podijeliti dekanu. S tim u vezi, spomenuo je: 1. *primopredaju župe*: u našoj Nadbiskupiji postoji dugogodišnja praksa – potvrđena na našem susretu 2020. – da Nadbiskup izravno i redovito ovlasti dekana za obavljanje primopredaje župe i uvođenje župnika u posjed župe [kan. 527 2§; Pds, čl. 26-27]; ukoliko je župnik ujedno i dekan, primopredaju obavlja arhiđakon, a iznimno drugi član Ordinarijata. 2. *blagoslove*: na temelju pojedinačne molbe župnika ili župnih upravitelja, dijecezanski biskup slobodno odlučuje o posveti ili blagoslovu crkve, oltara, kapele, privatne kapelice,

groblja, zvono, bilo tako što će ih obavlja osobno, posebno one koji su mu pridržani zakonskim i liturgijskim propisima, bilo tako što daje ovlast drugom biskupu ili svećeniku prema sljedećem redosljedu: generalni vikar, arhiđakon, dekan. O tome možete upoznati župnike vašeg dekanata i zajedno s njima utvrditi činjenično stanje o posveti ili blagoslovu svetih mjesta i zdanja na području dekanata.

Na kraju je spomenuo i da će umjesto dekanski susreta u Ordinarijatu u 2023. godini biti upriličeni susreti na terenu po arhiđakonatima.

U petoj točki *Slavlje sakramenta Krizme u 2023. godini* mons. dr. Slađan Ćosić, generalni vikar rekao je da će termini Krizmi biti poznati sljedećeg tjedna i pokušat će uskladiti sa zahtjevima koji su došli s terena. To neće biti uvijek moguće jer ima prijavljeno 44 termina. Mons. Anto Ćosić je upitao treba li spajati s drugim župama zbog malog broja krizmanika ili spajati više razreda. Nadbiskup je odgovorio da je spreman doći i zbog jednog krizmanika, ali da je možda razborito imati u malim župama krizmu svake treće godine.

Preč. Brkić tražio je pojašnjenje u vezi spomenutih sastanaka po arhiđakonatima te mu je objašnjeno da neće biti sastanaka po dekanatima u Ordinarijatu već ćemo mi ići na teren, ali imat ćemo po arhiđakonatima. Umjesto 13 dana trajat će četiri.

Preč. Mikić je upitao treba li slati poziv na korone i svećenicima koji djeluju u Sjemeništu. Rečeno je da oni nisu dužni sudjelovati.

Preč. Orkić i Pušeljić su izvijestili nazočne da su dohorski i šamački dekanat imali zajedničku koronu i da im se učinilo da je to dobro primljeno i da su svećenici bili zadovoljni. Nadbiskup je rekao kad je zajednička tema da to podržava.

Preč. Mikić je ukazao na problem onih koji su zbog poreza u Njemačkoj istupili iz Crkve. Često ima samo mjesto rođenja pa to bude Travnik, a nije tamo kršteno. Može li se kako tražiti od njih da navedu župu krštenja. Nadbiskup je odgovorio da je to teško jer to šalje državni ured.

Susret smo završili molitvom i bratskim ručkom u blagovaonici Ordinarijata.

(m. k.)

Održana sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

U prostorijama Ordinarijata, u srijedu 12. listopada 2022., održana je sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije, kojom je predsjedao uzoriti mons. Tomo Vukšić, nadbiskup metropolit vrhbosanski. Sjednici su nazočili mons. dr. Slađan Ćosić, generalni vikar te još dvadesetorica izabrana i imenovana člana.

Nakon molitve Srednjeg časa Nadbiskup je pozdravio sve pristigle članove i zahvalio im za njihov dolazak. Nakon što je preč. Kalfić pročitao kratki zapisnik sa sjednice u 2020. godini aktualizirala se potreba Stalnog vijeća tj. Tajništva Svećeničkog vijeća koje bi pripremalo sjednice i provodilo zaključke. Nakon glasanja odlučeno je da se u idućem sazivu odmah izabere Tajništvo. Također je rečeno da se ponovno aktualizira kontakt sa Kršćanskom sadašnjosti kako bi svim župama i ustanovama slali nove dokumente.

Uvodničar u prvu temu *Pastoralno obraćenje župne zajednice u službi evangelizacijskog poslanja Crkve* bio je mons. dr. Slađan Ćosić, generalni vikar. Rekao je da je u srpnju 2020. godine Kongregacija za kler objavila naputak *Pastoralno obraćenje župne zajednice u službi evangelizacijskog poslanja Crkve* te se osvrnuo pod tri vida: misao vodilja dokumenta, obnova strukturā i aktualno stanje i perspektive u našoj Nadbiskupiji. Napomenuo je da sami naslov *Naputka* daje naslutiti da se Kongregacija za kler u svom razmišljanju vodi tezom: *Pastoralno obraćenje (preobrazba ili obnova) župne zajednice prije svega odnosi se na promjenu strukturā kojoj župa mora težiti, a prethodi joj obnova osobā, «ponajprije onih kojima je povjerena zadaća pastoralnoga vodstva»* [POb 35]. Drugi dio *Naputka* o restrukturiranju župā, obuhvaća četiri poglavlja [VII-X]. Prvo od tih poglavlja, nosi naslov *“Župa i druge razdiobe unutar biskupije”*. U uvodnim brojevima tog poglavlja, Kongregacija dodatno potvrđuje svoju temeljnu tezu da se *»pastoralno obraćenje župne zajednice u misionarskom smislu oblikuje i izražava u postupnom procesu obnavljanja strukturā«* [POb 42], koji se prije svega odnosi na župu. U srži tog procesa *»nalazi se potreba za pronalaženjem struktura koje će biti prikladne da u svim sastavnicama kršćanske zajednice ožive zajednički poziv na evangelizaciju«*

[POb 44]. Slijedom toga, već poznatim izrazima **župa** i **dekanat** *Naputak* dodaje izraze **pastoralna jedinica** i **pastoralno područje** čime otvara mogućnost za nove tipologije povezivanja župā u skupine, a što se odnosi i na unutarnju podjelu teritorija biskupije. *Kako uspostaviti skupine župā?* Načelni odgovor glasi: povezivanjem više župa u *savezni oblik* na jedan od tri kanonski predviđena načina [usp. POB 48], dakako uz prethodno savjetovanje s prezbiteriskim vijećem [usp. POB 46]: 1. *pripajanjem* (inkorporacijom), pri čemu jedna župa postaje dio druge župe i s njom se stapa, gubeći svoju izvornu individualnost i pravnu osobnost; 2. *pravim i istinskim spajanjem* kojim nastaje nova i jedna jedina župa, s posljedničnim gašenjem župa koje su prethodno postojale i njihovih pravnih osobnosti; 3. *podjelom* župne zajednice na nekoliko autonomnih župa koje se uspostavljaju *ex novo*. U trećem dijelu svoga izlaganja progovorio je i o restrukturiranju župā u Vrhbosanskoj nadbiskupiji te je donio činjenično stanje iz završnog dokumenta naše Prve Sinode: 1. u nekim dekanatima trenutno je na djelu povezivanje dviju ili više susjednih župa u osobi župnika, a što je oblik za koji je već sada izgledno da će se nastaviti primjenjivati i u drugim dekanatima; 2. oblik koji također postoji u praksi, a nije kanonski predviđen, odnosi se na svećenike kojima se uz neku crkvenu službu ujedno povjerava pastoralna briga za jednu župu; 3. u kontekstu istog razmišljanja, primijećeno je da će na neke župe (Borovica, Deževica, Jelaške) biti teško primijeniti bilo koji od redovnih oblika povjeravanja pastoralne skrbi, zbog čega će sasvim izgledno, barem do daljnjeg, ostati samostalne i s vlastitim rezidencijalnim župnikom; 4. oblik koji vrijedi dodatno razmotriti jest skupina ili zajednica svećenikā koji bi boravili u jednoj župnoj kući i solidarno pastoralno skrbili za različite župe ili za cijeli dekanat.

Svoje izlaganje završio je riječima radna skupina ovogodišnjeg Kapitula za pastoral koja glasi: *Pastoral na malim župama treba zadržati na takav način da braća opslužuju župe iz jednog mješta, samostana ili župe, osim ako Provincijski defintorij odredi drukčije.*

U raspravi koja je uslijedila rečeno je da kod nas neće biti modela ukidanja župa, ali i da je za model zajedničkog stanovanja i upravljanja s više župa potrebno mijenjati način razmišljanja i odgoja. Zato je potrebno formalizirati postojeće modele i pokušati 2-3 svećenika koji će zajedno živjeti i brinuti se za više povjerenih župa. Moramo o tome razmišljati jer kad pogledamo broj bogoslova na jednoj strani, a broj umrlih svećenika i prosječnu dob na drugoj jasno je da nas to čeka unatoč našim željama i nadanjima.

U drugu temu pod naslovom *Stvarnost društvenih mreža te mogućnosti evangelizacijskog, pastoralnog i administrativnog djelovanja preko istih* uveo nas je mr. sc. vlč. Dražen Kustura, predstojnik Ureda za odnose s javnošću i glasnogovornik. Na početku je spomenuo da su društvene mreže vrsta internetske usluge koje koriste digitalne platforme te služe za objavljivanje audio-vizualnog sadržaja (tekst, fotografija, video), međusobno povezivanje i komunikaciju među korisnicima. Među najpoznatijima i najzastupljenijima su: Facebook, Instagram, Twitter, Tik Tok, You Tube, Snapchat, LinkedIn, ali i aplikacije poput: Vibera, Whatsapp-a. Zajedničke karakteristike za sve društvene mreže su: besplatnost, jednostavnost, velika rasprostranjenost i veliki broj korisnika (u 2021. godini 3,2 milijarde koristilo društvene mreže), mogućnost postavljanja te slanja sadržaja u realnom vremenu. Danas papa Franjo ima aktivne naloge na Facebooku, Instagramu i Twitteru i to na različitim svjetskim jezicima. Sama činjenica da je 3,2 milijarde ljudi prisutna na društvenim mrežama za Crkvu, na svim razinama, od opće, biskupijske pa do župne razine mora biti veliki izazov. Koristeći dostupna sredstva društvenih komunikacija moguće inkulturirati evanđelje u svakodnevnicu. Živimo u svijetu koji se pretvorio u digitalni kontinent ili veliko „globalno selo“ te sadržaj koji nas zanima najčešće tražimo na internetu. Zato društvene mreže kao takve uvijek treba promatrati isključivo kao sredstvo. One same po sebi, kao i svaki drugi medij, su moralno neutralne. Dakle, nisu ni dobre ni loše same po sebi, ali način na koji ih mi koristimo i sadržaj koji objavljujemo može biti dobar ili loš, kvalitetan ili nekvalitetan, sadržajan ili površan. Naglasio je da su u Vrhbosanskoj nadbiskupiji gotovo sve središnje ustanove zastupljene na nekoj od društvenih mreža, najčešće na Facebo-

ku. Osim obavijesti koji se tiču dotične župe ili ustanove: oglasa, predstavljanja aktivnosti, najave proba, vjeronauka, karitativnih aktivnosti, ali i obavijesti o smrti profili ili stranice na društvenim mrežama su pogodne jer se na njima može podijeliti i formativni sadržaj s katoličkih portala: svetac dana, članci vezani uz pojedino teološko područje. Dijeljenjem takve vrste sadržaja osnažuju se i crkveni mediji jer posjetioci Facebook stranice klikom na poveznicu odlaze na citirani portal. To nadalje znači da je potrebno poznavati jezik prikladan za korištenje društvenih mreža: jednostavan, bez puno riječi, osobito bespotrebnih te ne ulaziti u rasprave. U konačnici društvene mreže mogu pomoći u nekim administrativnim poslovima. Prije svega se to odnosi na izravnu komunikaciju sa župljanima; pružanje određenih informacija; dogovaranje termina susreta i slično. Međutim, tu treba biti razborit i biti svjestan kako izravna komunikacija u prisutnosti dvije osobe ne može biti nadomještena bilo kakvim sredstvima društvenih komunikacija. Još jedna bitna stvar koju pružaju društvene mreže jest feedback, odnosno reakcija ljudi na pojedinu objavu i po tome se može vidjeti što je dobro, a što treba popraviti. Na kraju je spomenuo da su vidljivi izazovi, poteškoće i problemi poput: 1. Zbog prekomjerne uporabe društvenih mreža dio svećenika nema privatnosti; Nedostatak osjećaja za sveto; Problematično je i iznošenje osobnih stajališta; Upuštanje u bespotrebne rasprave o društveno-političkim pitanjima ili sudjelovanje u predizbornim kampanjama.

U raspravi su se svi složili da su društvene mreže i sav digitalni svijet Božji darovi ako ih znamo pravo koristiti. U pandemiji su većina imali pozitivna iskustva, ali ništa ne može zamijeniti prisutnost osobe na Misi. Svjesni da sami moramo učiti služiti se novim tehnologijama, ali i učiti ljude koji se služe da im to bude na korist, a ne na štetu, gubitak vremena i stvaranje paralelnog svijeta.

Prije molitve mons. Slađan rekao je da će ovih dana završiti raspored slavlja Krizmi za 2023. godinu, a vlč. Kustura predstavio je Pastoralni kalendar za 2023. godinu.

Sjednica je završena bratskim ručkom i druženjem u blagovaonici Ordinarijata.

m.k.

Održana sjednica Zbora konzultora VN

13. listopada 2022.

U četvrtak 13. listopada 2022., u prostorijama Vrhbosanskog nadbiskupskog ordinarijata u Sarajevu, održana je redovna godišnja sjednica Zbora konzultora VN. Sjednici su uz mons. Tomu Vukšića, nadbiskupa vrhbosanskog nazočili mons. dr. sc. Slađan Ćosić, preč. Vladimir Pranjić, dr. sc. fra Šimo Ivelj, dr. sc. fra Danimir Pezer, mons. dr. sc. Anto Ćosić, dr. sc. vlč. Šimo Maršić, mons. Ivo Tomašević, preč. Mladen Kalfić te vlč. Dražen Kustura koji je bio jedan od uvodničara u teme. Na početku susreta u 15 sati sve je srdačno pozdravio Nadbiskup koji je i predsjedao sjednicom te još jednom objasnio zašto smo sjednicu Zbora konzultora, koja se inače održava dan ranije od sjednice Svećeničkog vijeća, premjestili na dan poslije sjednice SVVN. Nakon što je kancelar pročitao kratki zapisnik s prošlogodišnje sjednice Nadbiskup je izvjestio da je broj Hrvatskih katolički misija smanjen na 184, ali i da su osnovane nove dvije (Beč i Gradišće-Železno) bez znanja HBK i BK BiH. Ništa pravno nije sporno osim da se događa neki novi fenomen. Spomenuo je da je sada zahtjev da se zna jezik, a u Švicarskoj čak i više jezika jer već postoje Međunarodne župe koje vodi jedan svećenik. Mons. Anto je dodao da do sada nije bilo pripreme već je išao tko je htio. Sada treba vršiti pripremu ne samo jezika već i kulture, običaja i ostalog da se ne stekne odmah prvi loši dojam kod domaćina.

Uvodničar u prvu temu po napatku Kongregacije za kler iz 2020. godine *Pastoralno obraćenje župne zajednice u službi evangelizacijskog poslanja Crkve* bio je mons. dr. Slađan Ćosić, generalni vikar. Nije želio ponavljati već rečeno na Svećeničkom vijeću pa je samo kratko uveo u prvi dio spomenuvši potrebnu promjenu mentaliteta i kod svećenika. Jer danas svećenice rade sve i najčešće sami. Osjeti se nedostatak žara kod mlađih, a tamo gdje ga i bude brzo splasne jer kažu da nemaju podršku starijih. Nedostatak suradnje među župnicima, ali i župnika sa ustanovama (centar za mlade, Caritas, Ured za brak i obitelj, Medijski centar). U raspravi se moglo čuti o potrebi permanentnog obrazovanja-edukacije pa i više puta godišnje za mlađe svećenike. Zatim potrebe za više susreta s mla-

dim obiteljima i njihovo praćenje kroz 10-godišnje razdoblje. Zaključeno je da je naš najveći plus unutrašnja solidarnost svećenika i naroda. U drugom dijelu mons. Ćosić je kratko uveo u često spominjanu preraspodjelu svećeničkih snaga i pastoralna na iseljenim župama. U raspravi je spomenuto da smo dugo inzistirali da svaka župa ima svog župnika i bili smo predvodnici obnove i povratka. Nakon 30 godina vidljivo je stanje i ljudi su svjesni da će doći do promjene. Potrebna je međusvećenička solidarnost ne samo u materijalnom već ponajprije u ljudskom, svećeničkom, duhovnom smislu. Generalni vikar je progovorio i o svome pastoralnom putovanju u Australiju i posjetu našim misijama i tamošnjem Ordinariju.

Nadbiskup je iznio ideju koja se pomalo razvija da se u župi sv. Ante Padovanskog, Gornja Močila-Sijekovac otvori Cenacolo-kuća (komuna) za liječenje ovisnika. Svi su se složili da je to hvale vrijedan projekt, ali da treba biti oprezan i pripremiti ljude koji tamo žive.

Druga tema za raspravu bila je *Stvarnost društvenih mreža te mogućnosti evangelizacijskog, pastoralnog i administrativnog djelovanja preko istih* u koju nas je uveo mr. sc. vlč. Dražen Kustura, predstojnik Ureda za odnose s javnošću i glasnogovornik. Ni on nije ponavljao predavanje već je naglasak stavio na mogućnost pastoralnog projekta društvenih mreža kako bi sve župe dobile svoje stranice. Ljudi vole vidjeti slike iz svoga kraja, vole biti povezani a ovo je najlakši način. Također je naglasio mane i poteškoće koje smo u Ordinarijatu zapazili na takvim stranicama. U raspravi je rečeno da su najviše ugroženi oni koji misle da znaju i da se treba upozoravati one koji izlaze iz okvira. Jedna od ideja su i mrežne stranice koje su trajnije od društvenih mreža i formativnog karaktera te da se na njih stavi naglasak.

Pod temom *Razno* mons. dr. Anto Ćosić priu-pitao je postoji li ideja među vjerskim poglavari-ma da se pozovu svi koji nešto znaju i da se otkriju grobnice i pokojni. Može li MRV nešto učiniti i ljudima staviti na savjest što je njihova dužnost.

Prije završetka mons. Slađan spomenuo je i problem naziva Svetište koje se počelo često

koristiti bez ikakvog crkvenog pravnog akta
te da ćemo se tom temom pozabavit i na su-
sretu po arhidakonatima.

Nadbiskup se zahvalio svim konzultorima
na aktivnom sudjelovanju.

m.k.

Zapisnik sjednice Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

U prostorijama Ordinarijata vrhbosanskoga u Sarajevu u subotu, 24. rujna održana je sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije pod predsjedanjem nadbiskupa **mons. Tome Vukšića**.

Sudjelovalo je 14 članova koji su svoj susret započeli molitvom nakon čega je uslijedila pozdravna riječ mons. Vukšića. Zapisnik od prošle sjednice pročitao je glasnogovornik Vrhbosanske nadbiskupije **vlč. Dražen Kustura**. Budući da je ta sjednica bila posvećena Godini Božje riječi nadbiskup je informirao prisutne da je podijeljeno oko 30 000 primjeraka Biblija za djecu te da su tiskane i Biblije za mlade koje će također biti besplatno dijeljene po župama.

Središnju temu susreta to jest predstavljanje dokumenta Kongregacije za kler *Pastoralno obraćenje župne zajednice u službi evangelizatorskog poslanja Crkve* izložili su **vlč. Šimo Maršić** i **Mirjana Medić**.

Tako je profesor Maršić u uvodu napomenuo kako spomenuti dokument sadrži sve ono bitno što je na području pastora primijećeno u posljednjih nekoliko desetljeća te da je u duhu Drugog vatikanskog sabora i učenja **pape Franje** o Crkvi u izlasku. Naglasio je potrebu tzv. pastoralnog obraćenja župnih zajednica koje ukoliko se dogodi može prouzročiti pozitivne promjene kao što su: izlazak župnih zajednica iz sebe samih i poticanje njihovih članova da budu evangelizatori; mogu postati prikladni kanal za evangelizaciju; trebaju nastaviti biti što su bile od početka – donositeljice evanđelja narodu te svetište gdje žedni dolaze piti i u konačnici živi znak Kristove blizine.

U svome osvrtu na dokument gospođa Medić podsjetila je kako župne zajednice trebaju biti u službi evangelizacije Crkve, a za to je neophodno biti vjerodostojnim. Upozorila je kako su ljudi skloniji kritizirati i davati negativne komentare, a rijetko pohvaliti dobre stvari. Ustvrdila je kako se u župi treba provoditi evangelizatorska zadaća te kako je jedna od zadaća župnik poučavanje vjernika za suodgovornost u djelovanju Crkve.

Po predstavljanju dokumenta uslijedila je rasprava u kojoj je fra Ivan Šarčević istaknuo dva vida dokumenta: teološko-pastoralni i pravni. Kazao je kako o razumijevanju Crkve ovisi i naše djelovanje te kako su obraćenja često i promjene svjetonazora. Upozorio je na primjetno zatvaranje ljudi za sebe te kao na primjer naveo „imati klanjanje za sebe“ te kako se privatne objave postavljaju kao mjera crkvenosti. Napomenuo je kako se nalazimo u teškoj situaciji u cijeloj krajevnoj Crkvi i kako je promjena mentaliteta ustvari obraćenje.

Nadbiskup Vukšić izrazio želju za promjenom mentaliteta i traženja najprikladnijeg načina pastoralnog djelovanja koji će proizići iz razgovora na različitim razinama.

O promjeni mentaliteta govorila je i s. Ivanka Mihaljević te je istaknula kako se on može dogoditi uz biblijske susrete. S obzirom na vlastito iskustvo rada u Bugojnu primijetila je kako ljudi malo znaju o Bibliji te kako je potrebno Božju riječ približiti ljudima.

S. Marinela Zeko napomenula je kako Krista treba prije svega slijediti, a ne samo govoriti o njemu. Primijetila je kako se osjeća umor jer se pojedini susreti olako preskaču. Napomenula je kako postoje laici otvoreni za suradnju, ali je pitanje otvorenosti svećenika i časnih sestara.

Vlč. Dražen Kustura kazao je kako se svi crkveni dokumenti pišu kako bi se ostvario ideal prema kojemu treba težiti, ali i da treba biti svjestan vlastite situacije te kako je u pojedinim župama teško oformiti pastoralno i ekonomsko vijeće pa samim tim i uključiti veći broj laika, ali da je to potrebno raditi na onim župama gdje to uvjeti dopuštaju.

Posljednja točka dnevnog reda bila je predstavljanje predložka Pastoralnog kalendara za 2023. čiji je predložak napravio vlč. Kustura.

Na kraju je nadbiskup Vukšić zahvalio svima na sudjelovanju. Ustvrdio je kako je s ovom sjednicom Vijeću istekao mandat te je pozvao dosadašnje vijećnike na daljnju otvorenost i suradnju.

zapisnik vodio: Dražen Kustura

Prijepis matica župe za 2022. Godišnji financijski izvještaj župe za 2022. Statistički podaci župe za 2022.

Datum: 15. prosinac 2022.

Broj: 690/2022

Svaki župnik dužan je do kraja siječnja 2023. dostaviti Vrhbosanskom ordinarijatu:

Prijepis Matice krštenih, vjenčanih i umrlih za 2022. godinu. Po završetku svake kalendarske godine, župnik zaključuje upis u matice i parice zaključnim brojem i ovjerava svojim potpisom i pečatom župe. Ako tijekom 2022. godine nije bilo nijednog upisa u maticu, neka župnik to ubilježi u maticu i parice i ovjeri svojim potpisom i pečatom župe i potom parice dostavi Kancelariju ordinarijata.

Godišnji financijski izvještaj za 2022. godinu. Priprema se prema obrascu koji je dostupan u elektroničkome obliku na nadbiskupijskoj mrežnoj stranici *vrhbosanska-nadbiskupija.org* ili u tiskanome obliku (*Vrhbosna 4/2020, 309-311*), a dostavlja se Ekonomatu.

Statistički podaci za 2022. godinu. Pripremaju se prema obrascu koji je dostupan u elektroničkome obliku na nadbiskupijskoj mrežnoj stranici *vrhbosanska-nadbiskupija.org* ili u tiskanome obliku (*Vrhbosna 4/2020, 312-313*), a dostavlja se Kancelariji ordinarijata.

Napominjem da navedene obrasce, jednom popunjene, možete poslati i putem e-maila Kancelarije i Ekonomata, s tim da original treba ipak dostaviti kasnije.

Također, podsjećam da obveze prema Ekonomatu za 2022. treba ispuniti najkasnije do 28. veljače 2023. Zbog lakšeg i boljeg funkcioniranja nadbiskupijskih središnjih ustanova, neka se ubuduće sve kolekte (dijecezanska, misijska, solidarnost, Caritas i dr.) dostavljaju kvartalno i što je prije moguće.

U nadi da će župnici svoje obveze izvršiti odgovorno i na vrijeme, zahvaljujem na dosadašnjoj suradnji i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova!

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić
nadbiskup metropolita vrhbosanski

Dopuštenje za binacije i trinacije u 2023. godini

Datum: 15. prosinac 2022.

Broj: 691/2022

S obzirom na slavlje ili koncelebraciju euharistije, kanonsko je načelo da »svećeniku nije dopušteno slaviti više od jedan put na dan« (kan. 905, §1), osim u onim slučajevima u kojima je to dopušteno prema pravnoj odredbi (usp. kan. 905, §2), ili po dozvoli mjesnog ordinarija. Stoga, uz dopuštenje vrhbosanskog nadbiskupa, ovim se daje ovlast za *binacije* (običnim danom) i *trinacije* (nedjeljama i zapovjednim svetkovinama) samo za 2023. godinu, svim svećenicima koji su je već dobili, uz uvjet da još traju razlozi radi kojih su je dobili.

Zbog ozbiljnosti stvari, treba napomenuti da svećenik koji binira ili trinira bez dozvole mjesnog ordinarija, postupi nezakonito i nepošteno, može biti pozvan na odgovornost i podložan je kanonskim sankcijama (cenzura ili druga pravedna kazna – kan. 1383). Odredbe o slavljenju svete Mise obvezuju u savjesti i treba ih potpuno obdržavati. To se jednako odnosi na sljedeće odredbe:

- slaviti tri svete mise (trinirati) na radne dane ne smije se ni pod kojim uvjetom
- slaviti četiri svete mise (kvadrinirati) nije nikomu dopušteno nedjeljom ni svetkovinom osim izričitim dopuštanjem Svete Stolice, koje nije traženo
- slaviti zbirne mise (kumulativne) nije dopušteno (usp. Vrhbosna 3-4/2012 str. 287).

Budući se radi o svetim tajnama s kojima ne možemo raspolagati po vlastitom shvaćanju, dužni smo sa svom ozbiljnošću obdržavati crkvene odredbe i upute mjesnog ordinarija (usp. Vrhbosna 4/98, 680.; 4/99, 485; 2/2011, 172-173; 4/2020, 357). To se posebno odnosi na odredbe o prilogu za misno slavlje, koje svaki svećenik treba ne samo poznavati nego i savjesno primjenjivati u praksi (usp. BK BiH, *Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici*, 2008., 73-75).

Na sve misnike zazivam obilje Božjeg blagoslova i iskreno pozdravljam.

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić
nadbiskup metropolita vrhbosanski

Pontifikali u vrhbosanskoj prvostolnici u 2023. godini

Datum: 15. prosinac 2022.
Broj: 693/2022

N. – 1. siječnja u 10:30	Sveta Marija Bogorodica, Svjetski dan mira, Nova godina
P. – 6. siječnja u 10:30	Bogojavljenje – Sveta Tri kralja
Č. – 2. veljače u 10:30	Prikazanje Gospodinovo: Svijećnica, Dan posvećenog života
N. – 2. travnja u 10:30	Cvjetnica: Nedjelja Muke Gospodnje
S. – 5. travnja u 10:30	Misa posvete ulja i obnova svećeničkih obećanja
Č. – 6. travnja u 18:00	Misa večere Gospodnje
P. – 7. travnja u 18:00	Služba muke Gospodnje
S. – 8. travnja u 20:00	Misa uskrsnoga bdjenja
N. – 9. travnja u 10:30	Uskrs – Vazam: Nedjelja uskrsnuća Gospodinova
N. – 28. svibnja u 10:30	Duhovi: Pedesetnica (krizma)
Č. – 8. lipnja u 10:30	Svetkovina Presvetoga Tijela i Krvi Kristove
N. – 18. lipnja u 10:30	Proslava Srca Isusova, naslovnika Katedrale i Nadbiskupije
Č. – 29. lipnja u 10:30	Sveti Petar i Pavao, svećeničko ređenje
N. – 15. listopada u 10:30	Đakonsko ređenje
Č. – 5. studenog u 18:00	BK BiH
P. – 8. prosinca u 10:30	Bezgrješno začće Blažene Djevice Marije
N. – 24. prosinca u 21:00	Misa božićnoga bdjenja
P. – 25. prosinca u 10:30	Božić: Rođenje Gospodnje
S. – 31. prosinca u 18:00	Svršetak građanske godine: Misa zahvalnica

U vrijeme pontifikalnih misnih slavlja u katedrali, na području katedralne župe nema drugih misnih slavlja, uz iznimku mise božićnoga bdjenja ili polnočke i Uskrsa. Kao izraz crkvenog zajedništva s mjesnim biskupom, očekuje se koncelebracija dijecezanskih i redovničkih svećenika grada Sarajeva, posebno članova Stolnog kaptola, Vrhbosanskog ordinarijata, Bogoslovije i Svećeničkog doma, a preporučuje se članovima Provincijalata, samostana Bistrik i Franjevačke bogoslovije na Neđarićima.

Svim župnim uredima, redovničkim zajednicama i crkvenim institucijama u Sarajevu

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić
nadbiskup metropolita vrhbosanski

Svim župama Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 15. prosinac 2022.

Broj: 694/2022

Poštovana gospodo Župnici!

U *Pastoralnom kalendaru Vrhbosanske nadbiskupije za 2023. godinu* predviđena su liturgijska slavlja, susreti i druga važna događanja koji se tiču svih župnih zajednica, župnika, svećenika, redovnika, redovnica i samostanskih zajednica na području naše krajevne i mjesne Crkve. Za neka od njih, Vrhbosanski nadbiskupski ordinarijat će naknadno dostaviti dnevni red ili program, a detaljnije upute dostupne su u *Direktoriju za euharistijska slavlja i liturgiju časova 2022.-2023.*

Uz kronološki podsjetnik na predviđena liturgijska slavlja, susrete i događanja, koji se nalazi u dodatku ovog okružnog dopisa, već sada Vas pozivam na sudjelovanje u njihovoj pripremi i slavlju, o čemu će ovisiti uspješnost crkvenoga poslanja koje smo pozvani ostvariti.

Radujući se našoj suradnji i susretima tijekom 2023. godine, na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova i iskreno Vas pozdravljam!

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić
nadbiskup metropolita vrhbosanski

Liturgijska slavlja, susreti i događanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji u 2023. godini

Nova godina: Svjetski dan mira, 1. siječnja 2023. Na ovaj dan, po odredbi Svetog Oca, Crkva slavi Svjetski dan mira i posebno moli za mir u svijetu. Neka se u misnim slavljinama ovog dana prenese prigodna poruka Svetog Oca i potakne vjernike na molitvu za mir u svijetu, posebno u zemljama koje su pogođene ratom.

Bogojavljenje: Djelo svetog djetinjstva, 6. siječnja 2023. Odlukom biskupa BK BiH iz 2004., na svetkovinu Bogojavljenja slavi se Dan svetog djetinjstva u BiH i prikuplja se posebna misijska kolekta (i darovi prijatelja misija) koju u cijelosti treba dostaviti Ekonomatu nadbiskupije, najkasnije do 28. veljače 2023. Neka se u pripremi ovog Dana koristi prigodni materijal koji je poslala Misijska središnjica iz Sarajeva, a kod slavlja neka se vjernike, posebno djecu, potakne na molitvu i solidarnost prema drugima.

Svjetska molitvena osmina za jedinstvo kršćana, 18.-25. siječnja 2023. U danima osmine pozvani smo, prema mogućnostima i prilikama, pridružiti se molitvi za jedinstvo kršćana, koja ostaje djelotvorno sredstvo da se izmoli milost jedinstva i očituje veza kojom smo kao katolici sjedinjeni s drugim kršćanima.

Zadnja nedjelja siječnja: Dan molitve za mir u BiH, 29. siječnja 2023. Na ovu nedjelju, na prijedlog Svećeničkog vijeća pozvani smo posebno moliti za mir u našoj zemlji. Neka se stoga u subotu koja joj prethodi (28. siječnja), vjernike pozove na dobrovoljnu pokoru i post za mir u srcima svih ljudi.

Prikazanje Gospodinovo (Svijećnica): Dan posvećenoga života, 2. veljače 2023. Prema već ustaljenoj praksi, redovnici i redovnice pripremaju program obilježavanja Dana posvećenoga života, koji se slavi u sarajevskoj katedrali Presvetog Srca Isusova i to u dva trenutka: 1. veljače 2023., u 18.00: svečana pjevana prva Večernja blagdana Svijećnice i euharistijsko slavlje; 2. veljače 2023., u 10:30: svečano euharistijsko slavlje.

Prva nedjelja veljače: Dan života, 5. veljače 2023. Prema odluci biskupa BK BiH, svake godine je prva nedjelja veljače posvećena razmišljanju i molitvi za dar života. Uz prigodnu poruku predsjednika Vijeća za obitelj BK BiH, potrebno

je raditi na odgajanju svijesti i savjesti da se život istinski voli, prihvaća, njeguje, poštuje i brani.

Gospa Lurdska: Svjetski dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika, 11. veljače 2023. Svrha je ovog Dana senzibilizirati javnost za potrebe bolesnika i za što bolju skrb o njima. U mjestima i župama gdje postoje medicinski centri, bolnice i starački domovi neka se pripremi slavlje ovog Dana, s naglaskom na temu koju Sveti Otac bude predložio u svojoj prigodnoj poruci. Istodobno, neka se, u skladu s mogućnostima, na prikladan način zahvali zdravstvenim djelatnicima za njihov rad i pomoć drugima.

Susret animatora liturgijskog pjevanja, 25. veljače 2023. u 9:30. Voditelji, animatori liturgijskog pjevanja i župnici pozvani su sudjelovati na godišnjem susretu koji će se održati u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu, s trostrukom svrhom: upoznati se s novim saznanjima iz područja liturgijskog pjevanja i glazbe; bolje upoznavanje naravi i svrhe liturgije i liturgijskih slavlja; traženje zajedničkih rješenja za poteškoće i problema s kojima se susreće u radu.

Treća korizmena nedjelja: Nedjelja solidarnosti u BiH, 12. ožujka 2023. U skladu s odlukom biskupa BK BiH iz 2015., ova nedjelja se slavi kao Nedjelja solidarnosti u svim župama u BiH i prikuplja se samo kolekta solidarnosti koju treba dostaviti Ekonomatu nadbiskupije, najkasnije do 19. travnja 2023.

Post i nemrs: obvezni su na Pepelnicu ili Čistu srijedu, 22. veljače 2023., i na Veliki petak, 7. travnja 2023.

Velika srijeda: misa posvete ulja i obnova svećeničkih obećanja, 5. travnja 2023. u 10:30. Sveta Misa posvete ulja slavi se na Veliku srijedu u sarajevskoj prvostolnici na kojoj, u zajedništvu s Nadbiskupom, sudjeluju svi dijecezanski i redovnički svećenici u pastoralu i izvan pasterala, koji ujedno obnavljaju svoja svećenička obećanja. Na kraju tog istog misnog slavlja, dekani preuzimaju posvećena ulja za svoj dekanat.

Velika srijeda: Dan djela svetog Petra apostola, 5. travnja 2023. Prema odluci Vrhbosanskog nadbiskupa, na ovaj dan svećenici daruju svoje priloge za školovanje i odgoj novih sve-

ćeničkih i redovničkih zvanja diljem svijeta. Prikupljeni prilozi se predaju osobno Ekonomatu nadbiskupije ili dostavljaju preko dekana.

Sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, 19. travnja 2023. Ovogodišnji Sabor će se održati u srijedu nakon II. uskrsne nedjelje, prema dnevnom redu koji će biti dostavljen naknadno. Susret je sastavni dio trajne izobrazbe svećenika, zbog čega je sudjelovanje obvezno, uz mogućnost pisane isprike koju treba dostaviti Kancelariji navodeći razloge nedolaska.

Susret ministranata, 29. travanj 2023. U subotu pred Nedjelju Dobrog Pastira, u Sarajevu će se održati susret ministranata, a detaljnije informacije o cjelokupnoj organizaciji i programu bit će dostavljene u ožujku iduće godine.

Duhovne vježbe za svećenike moguće je obaviti u jednom od tri naznačena termina: Vrhbosansko bogoslovno sjemenište u Sarajevu, 13.-16. veljače 2023., prijave na tel. 033/584.064, e-mail: rektorat@vbs.ba; Nadbiskupsko sjemenište *Petar Barbarić* u Travniku, 28.-31. kolovoza 2023., prijave na tel./fax: 030/511-854; e-mail: rektor_tr@bih.net.ba; mob: 063/906-241); Nadbiskupijski Centar za pastoral mladih *Ivan Pavao II.*, 13.-16. studenoga 2023., prijave na tel. 033/788-405; e-mail: ivan.matijevic.mp@gmail.com; mob: 063/347.248. Sudjelovanje na duhovnim vježbama uključuje osobni doprinos za troškove boravka u iznosu koji pojedine ustanove odrede. Svećenici koji duhovne vjež-

be obavljaju u nekoj drugoj ustanovi, obvezni su dostaviti potvrdu Vrhbosanskom ordinarijatu.

Kvatre su četiri tjedna u godini, posvećeni molitvi, djelima pokore i ljubavi na velike nakane Crkve i svijeta. Cijeli kvatreni tjedan, osobito kvatrene dane (srijeda, petak, subota), vjernici su pozvani proslaviti molitvom, djelima pokore i kršćanske ljubavi. Tijekom 2023. kvatreni tjedni ovako su tematski usmjereni: **proljetne kvatre**, u prvom korizmenom tjednu, od 26. veljače do 4. ožujka, posvećene su *pokori i obraćenju*; **ljetne kvatre**, u tjednu nakon Duhova, od 28. svibnja do 3. lipnja, posvećene su molitvi za *posvećenje ljudskog rada i za urod zemlje*; **jesenske kvatre**, u tjednu nakon blagdana Uzvišenja sv. Križa, od 17. do 23. rujna, posvećene su molitvi za *svećenička i redovnička zvanja te za duhovnu izgradnju mladeži*; **zimске kvatre**, u tjednu prije 17. prosinca, od 10. do 16. prosinca, posvećene su *kršćanskoj dobrotvornosti i zahvalnosti Bogu za njegova dobročinstva*.

Dani molitve za svećenička i redovnička zvanja. Uz Svjetski dan molitve za svećenička i redovnička zvanja, koji se slavi na Nedjelju Dobrog Pastira, 30. travnja 2023., Vrhbosanski nadbiskup je odredio da redoviti dani molitve za duhovna zvanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji budu prve subote u mjesecu. U skladu s tom odredbom, neka se u župama i drugim zajednicama organizira slavlje svete Mise, klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu i drugi oblici molitve za duhovna zvanja.

Raspored slavlja sakramenta svete potvrde 2023. u župama Vrhbosanske nadbiskupije

DATUM	DAN	ŽUPA	VRIJEME	KRIZMATELJ
15.4.	Subota	Uznesenje BDM – STUP	11.00 sati	NADB. TOMO
		Ime Marijino – GROMILJAK	11.00 sati	KARDINAL
		Sv. Anto Padovanski – ŽEPČE	17.00 sati	NADB. TOMO
		Presveto Srce Isusovo – DOBOJ	17.00 sati	KARDINAL
16.4.	II. uskrsna	Sv. Anto Padovanski – BUSOVAČA	11.00 sati	NADB. TOMO
		Uznesenje BDM – TOLISA	11.00 sati	KARDINAL
22.4.	Subota	Sv. Ana – BANBRDO / LEPENICA	11.00 sati	NADB. TOMO
		Sv. Anto Padovanski – GRAČAC	11.00 sati	KARDINAL
		Sv. Ilija prorok – KISELJAK	17.00 sati	NADB. TOMO
		Sv. Franjo Asiški – RUMBOCI	17.00 sati	KARDINAL
23.4.	III. uskrsna	Sv. Anto Padovanski – BUGOJNO	11.00 sati	NADB. TOMO
		Srce Isusovo – PROZOR	11.00 sati	KARDINAL
29.4.	Subota	Uznesenje BDM – GORNJI VAKUF (USKOPLJE)	11.00 sati	NADB. TOMO
		Sv. Vid mučenik – VIDOVICE	11.00 sati	KARDINAL
		Sv. Ivan Krstitelj – UZDOL	17.00 sati	NADB. TOMO
		Materinstvo BDM – TIŠINA	17.00 sati	KARDINAL
30.4.	IV. uskrsna	Sv. Juraj mučenik – VITEZ	11.00 sati	NADB. TOMO
		Sv. Ivan Krstitelj – JELAH	11.00 sati	KARDINAL
6.5.	Subota	Sv. Leopold B. Mandić – MAGLAJ	17.00 sati	NADB. TOMO
		Srce Marijino – SKOPALJSKA GRAČANICA	11.00 sati	KARDINAL
		Sv. Ilija prorok – KANDIJA	17.00 sati	KARDINAL
7.5.	V. uskrsna	Uzvišenje Sv. Križa – BISTRICA KOD ŽEPČA	11.00 sati	NADB. TOMO
		Presveto Trojstvo – NOVI TRAVNIK	11.00 sati	KARDINAL

DATUM	DAN	ŽUPA	VRIJEME	KRIZMATELJ
13.5.	Subota	Sv. Marko Evanđelist – ILIJAŠ	11.00 sati	KARDINAL
		Sv. Terezija – BISTRICA KOD USKOPLJA	17.00 sati	KARDINAL
14.5.	VI. uskrсна	Sv. Anto Padovanski – DOBRETIĆI	11.00 sati	KARDINAL
20.5.	Subota	Sv. Ana – ŽABLJAK	11.00 sati	NADB. TOMO
		Rođenje BDM – BRESTOVSKO	11.00 sati	KARDINAL
		Sv. Ilija prorok – ULARICE	17.00 sati	NADB. TOMO
		Duh Sveti – FOJNICA	17.00 sati	KARDINAL
21.5.	VII. uskrсна	Ime Marijino – OŠTRA LUKA-BOK	11.00 sati	NADB. TOMO
		Uznesenje BDM – KREŠEVO	11.00 sati	KARDINAL
27.5.	Subota	Župe grada Zenice – CRKVICA	17.00 sati	NADB. TOMO
		Sv. Josip – ZAVIDOVIĆI	17.00 sati	KARDINAL
28.5.	Duhovi	Katedrala	10.30 sati	NADB. TOMO
		Sv. Petar i Pavao – LOVNICA	11.00 sati	KARDINAL
3.6.	Subota	Sv. Ivan Krstitelj – PODMILAČJE	11.00 sati	KARDINAL
		Uznesenje BDM – SUHO POLJE	17.00 sati	KARDINAL
4.6.	Presveto Trojstvo	Uznesenje BDM – SUHO POLJE Obitelj	11.00 sati	KARDINAL
10.6.	Subota	Sv. Ilija prorok – DOLJANI	11.00 sati	NADB. TOMO
		Srce Marijino – POSAVSKA MAHALA	17.00 sati	DELEGAT
10.6.	X. kroz godinu.	Uznesenje BDM – RAMA-ŠČIT	11.00 sati	NADB. TOMO
		Presveto Srce Isusovo – BRČKO	11.00 sati	DELEGAT

DATUM	DAN	ŽUPA	VRIJEME	KRIZMATELJ
17.6.	Subota	Sv. Anto Padovanski – SIVŠA	17.00 sati	NADB. TOMO
24.6.	Subota	Snježna Gospa – POLJACI	17.00 sati	NADB. TOMO
25.6.	XII. kroz godinu	Sv. Anto Pustinjak – GORICE	11.00 sati	NADB. TOMO
14.8.	Velika Gospa	Uznesenje BDM – KOMUŠINA	18.00 sati	NADB. TOMO

Kronika vrhbosanskog nadbiskupa mons. Tome Vukšića od 1. rujna do 30. studenoga

1. rujna 2022.

U 17:00 nadbiskup je sudjelovao na sprovodu pokojnog biskupa **Slavka Večerina** u Subotici.

3. rujna 2022.

U 10:00 nadbiskup je sudjelovao na Redovničkom danu u Žepču i nakon toga u 12:00 slavio svetu misu s oko 200 redovnika i redovnica koji djeluju u Bosni i Hercegovini.

U 15:00 sudjelovao je na biranju novog predsjednika Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH.

5. rujna 2022.

U 9:15 nadbiskup je primio bolničkog kapelana **vlč. Peru Brajku**.

U 18:00 nadbiskup je primio na večeri djeelatnike Caritasu.

6. rujna 2022.

U 09:00 nadbiskup je primio novog doktora znanosti **vlč. Marija Cosića**.

U 15:00 nadbiskup je primio dvojicu fratara iz Srbije na razgovor.

7. rujna 2022.

U 9:00 nadbiskup je primio kancelara VN-a **preč. Mladena Kalfića**, ceremonijara **vlč. Ivana Raku**, ekonomu VN-a **preč. Vladimira Pranjića** i ravnatelja Svećeničkog doma VN-a **vlč. Fabijana Stanušića** na razgovor radi organizacije Dana dijecezanskih svećenika.

U 10:00 na razgovor su došli dekan KBF-a **preč. Darko Tomašević** i **Irene Erben** predstavnica agencije *AgiaMundo*.

U 10:30 nadbiskupa je podsjetio tajnik BK-a BiH **mons. Ivo Tomašević**.

9. rujna 2022.

U 12:00 nadbiskup je otputovao u Njemačku gdje je kroz tri dana slavio svečana misna slavlja U 18:00 susreo se sa svećenicima koji djeluju u Njemačkoj u Mannheimu.

10. rujna 2022.

U 11:00 Mosbachu slavio misu povodom 50. obljetnice osnutka misije.

U 18:00 slavio je misu u Meinheimu u povodu 50. obljetnice.

11. rujna 2022.

U 13:00 nadbiskup je slavio misu u Meinheimu.

U 16:00 nadbiskup je slavio misu u Heidelbergu u povodu 50. obljetnice.

12. rujna 2022.

U 14:00 nadbiskup se vratio iz Njemačke.

U 18:45 nadbiskup je primio grupu dobročinitelja iz Njemačke koju je predvodio **vlč. Robert Ružić**.

13. rujna 2022.

U 09:00 nadbiskup je primio **mons. Ivu Tomaševića** na razgovor.

U 10:00 nadbiskup je primio **fra Stjepana Pavličevića** na potpisivanje dokumenata,

U 11:00 nadbiskup je primio provincijalnu glavaricu SMI-a **s. Anamariju Kesten**.

14. rujna 2022.

U 9:00 nadbiskup je imao sastanak u Ministarstvu obrane.

U 11:00 nadbiskup je bio u Caritasu na Stupu gdje imao susret sa predstavnicima Caritasu Vrhbosanske nadbiskupije i primio ministricu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, **Naidu Hota-Muminović**.

U 19:00 nadbiskup je primio otpravnika poslova apostolske nuncijature **mons. Amaurya Blanca** i **mons. Alfreda D'souza**, otpravnika poslova.

15. rujna 2022.

U 10:00 nadbiskup je posjetio vojarnu u Čapljini.

U 12:00 posjetio je župnika u Studencima.

U 13:30 ugostio je delegaciju dobrotvora iz Njemačke i još neke svećenike na slapovima Kravica.

16. rujna 2022.

U 9:00 nadbiskup je primio **mons. Ivu Tomaševića**.

U 10:00 nadbiskup je primio **vlč. Miroslava Čavara**.

U 12:00 imao je susret u Ministarstvu obrane.

17. rujna 2022.

U 08:00 nadbiskup je primio **vlč. Šimu Maršića** i direktora *Renovabisa* iz Njemačke, **Markusa Ingenlatha**.

U 17:00 nadbiskup je išao u Bjelovar gdje je koncelebrirao na misi s ostalim biskupima Hrvatske i BiH povodom Susreta hrvatske katoličke mladeži.

18. rujna 2022.

U 09:00 nadbiskup je slavio misu u Bjelovaru

s mladima koji su sudjelovali na Susretu hrvatske katoličke mladeži u koncelecijaciji s tri biskupa.

U 14:00 nadbiskup je posjetio župu Novo Selo.

19. rujna 2022.

U 09:00 nadbiskup je imao sastanak sa predstavnicima OSCE-a, **Peterom Taylerom** i političkom analitičarkom **Barbarom Davis**.

U 11:00 nadbiskup je bio u Ministarstvu obrane.

U 16:00 nadbiskup je primio **fra Zdravka Dadića**, provincijala Franjevačke provincije Bosne Srebrene.

20. rujna 2022.

U 10:00 nadbiskup je imao susret sa izaslanstvom Caritas Austrije na čelu sa voditeljicom međunarodnog ureda Caritas Austrije **Birgit Ertl-Koestler**, koja je došla u pratnji **Gudruna Gusela**, **Mattea Putzole** i ravnatelja Caritas BiH **mons. Tome Kneževića**.

U 11:00 nadbiskup je imao susret sa predstavnicima Neokatekumenskog Puta iz Žepča i župnikom **preč. Predragom Stojčevićem**.

U 12:00 nadbiskup je primio na razgovor **vlč. Štefana Markovića**, župnog vikara u Žepču.

U 16:00 nadbiskup je primio na razgovor **Marija Glibića**.

21. rujna 2022.

U 9:30 nadbiskup je slavio misu sa svećenicima nadbiskupije, i nakon toga je bio na susretu Dijecezanskih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije.

U 17:00 nadbiskup je primio u posjet rektora NMMS *Redemptoris Mater* **preč. Michelea Capassa**.

22. rujna 2022.

U 20:00 nadbiskup je išao u kazalište na koncert u povodu 120. obljetnice HKD-a *Napredak*.

23. rujna 2022.

U 9:00 nadbiskup je imao intervju s Vedranom Vidović, novinarkom radija *Mir* – Međugorje.

U 17:00 nadbiskup je imao sjednicu sa djelatnicima NCM-a i nakon toga slavio u njihovoj kapelici svetu misu.

U 20:30 nadbiskup se susreo s djelatnicima Hrvatskog katoličkog sveučilišta koje je predvodio rektor **Željko Tanjić**.

24. rujna 2022.

U 7:30 nadbiskup se susreo sa slovenskim odgojiteljima i kandidatima za svećenički red iz Ljubljane.

U 9:30 nadbiskup je presjedao sjednicom Pastoralnog vijeća Vrhbosanske Nadbiskupije.

U 15:00 nadbiskup je otputovao u Bihać.

25. rujna 2022.

U 11:00 nadbiskup je slavio svetu misu u župi Sv. Ante Padovanskog u Bihaću povodom Svjetskog dana sredstava društvenih komunikacija.

U 17:00 je sudjelovao na proslavi 25. obljetnice Varaždinske biskupije u Varaždinu, u koncelecijaciji s ostalim biskupima.

26. rujna 2022.

U 7:30 nadbiskup je koncelebrirao na misi u sjedištu Hrvatske Biskupske konferencije.

U 13:00 nadbiskup je imao intervju za *Hrvatski radio* s novinarom **Branom Vrbićem** u Žepču.

27. rujna 2022.

U 10:30 nadbiskup je presjedao na sjednici Stalnoga vijeća Biskupske konferencije s biskupima **Petrom Palićem** i **Markom Semrenom** i generalnim tajnikom BK-a BiH **Ivom Tomaševićem**.

U 15:30 nadbiskup je imao sastanak sa rektorom Travničkog sjemeništa **Željkom Marićem** i ekonomom **vlč. Josipom Dedićem**.

28. rujna 2022.

U 9:00 nadbiskupa je posjetio rektor VBS-a **Zdenko Spajić**.

U 18:30 nadbiskup je išao u Skenderiju kako bi otvorio početak nogometne utakmice između katoličkih svećenika i imama u povodu 110. godišnjice udruženja *Ilmijje*, Islamske zajednice u BiH.

29. rujna 2022.

U 11:00 nadbiskup je sudjelovao na konferenciji za Tisak povodom volonterske akcije *72 sata bez kompromisa* koju je organizirao Nadbiskupijski centar za pastoral mladih *Ivan Pavao II*.

U 11:30 nadbiskupa je posjetio **vlč. Miroslav Čavar**.

U 12:20 nadbiskupa je posjetio **mons. Ivo Tomašević**.

U 16:00 nadbiskup je išao čestitati imendan rektoru NMMS *Redemptoris Mater*, **preč. Michelu Capassu**.

U 19:00 Nadbiskup je primio doktora **Selvera Šabanovića** i njegovu suprugu.

1. listopada 2022.

U 11:00 nadbiskup je bio na proslavi 80. obljetnice dolaska sestara Služavki Maloga Isusa u Doboju predvodeći misu u župi presvetog Srca Isusova.

2. listopada 2022.

U 11:00 na Središnjoj proslavi 25. obljetnice Vojnoga ordinarijata u RH, nadbiskup Tomo je koncelebrirao s ostalim biskupima HBK-a.

U 18:00 nadbiskup je sudjelovao na glasovanju na Općim izborima u BiH.

3. listopada 2022.

U 9:00 nadbiskup je imao susret u Ministarstvu obrane povodom organizacije proslave na Bobovcu.

U 13:00 nadbiskup je imao potpisivanje protokola o suradnji između BHRT-a i BK-a BiH na Radio Televiziji Bosne i Hercegovine.

4. listopada 2022.

U 11:00 nadbiskup je predslavio misu prigodom 50 godina osnutka župe Sv. Franje Asiškog u Srednjoj Slatini.

U 17:00 nadbiskup je predslavio sv. misu na proslavi dana škole KŠC-a Sv. Franjo u Tuzli.

5. listopada 2022.

U 9:00 nadbiskup je imao susret s **mons. Slađanom Ćosićem**, generalnim vikarom Vrhbosanske nadbiskupije.

U 11:30 nadbiskup je imao susret s vojnicima.

6. listopada 2022.

U 11:00 nadbiskup Vukšić slavio je sv. misu u Vukovoj Gredi kod Orašja za poginule branitelje u prigodi 28. obljetnice osnutka brigade *Sinovi Posavine*.

7. listopada 2022.

U 17:00 nadbiskup je posjetio kardinala Josipa Bozanića u Zagrebu.

8. listopada 2022.

U 11:00 nadbiskup je slavio misu u Mariji Bistrici povodom hodočašća vjernika Vrhbosanske nadbiskupije.

10. listopada 2022.

U 10:00 nadbiskup je sudjelovao na sjednici Upravnog vijeća Caritasa BiH.

U 14:00 imao je susret s voditeljima stranih Caritas prisutnih u BiH.

U 18:00 nadbiskup je predvodio svetu misu u banjolučkoj katedrali Sv. Bonaventure.

11. listopada 2022.

U 9:00 nadbiskup je sudjelovao na godišnjem susretu predsjednika nacionalnih i nad/biskupijskih ravnatelja Caritas u BiH i u RH.

12. listopada 2022.

U 9:00 nadbiskup je predsjedao sjednici Svećeničkog vijeća u ordinarijatu Vrhbosanske nadbiskupije.

13. listopada 2022.

U 9:00 nadbiskup je predsjedao sjednici konzultora u ordinarijatu Vrhbosanske nadbiskupije.

U 12:00 nadbiskup je išao na Bobovac izviđati i pripremiti teren za slavlje koje će biti 22. listopada 2022.

14. listopada 2022.

U 9:00 nadbiskup je primio gospođu **Nikolinu Tomašić** radi potpisa dokumenata KBF-a i Katehetskog ureda VN-a.

U 10:00 nadbiskup je išao u Ministarstvo obrane povodom organiziranja hodočašća na Bobovac.

U 11:00 nadbiskup je posjetio časne sestru u Karmelu povodom proslave njihove utemeljiteljice.

U 12:30 nadbiskup je primio **mons. Ivu Tomaševića**.

15. listopada 2022.

U 10:00 nadbiskup je primio rektora VBS-a **preč. Zdenka Spajića** na razgovor.

U 16:00 nadbiskup se susreo sa župnikom **fra Zvonimirom Pavičićem**.

U 18:00 nadbiskup se susreo sa župnikom **don Ivanom Perićem** u Studencima.

16.10.2022.

U 11:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje u Međugorju i podijelio sakrament krštenja.

17.10.2022.

U 9:30 nadbiskup je primio gospodina **Santea Bressana**, predsjednika udruge *Zajedno za Sarajevo*.

U 10:30 nadbiskup je primio djecu iz KŠC-a koji su došli povodom dana kruha i donijeli darove za nadbiskupa i rezidenciju.

U 11:30 rektor VBS-a **preč. Zdenko Spajić** je posjetio nadbiskupa u rezidenciji.

18. listopada 2022.

U 10:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje na KBF-u povodom Dana fakulteta.

U 12:00 nadbiskup je otputovao u Njemačku na susret pastoralnih djelatnika u Hrvatskoj inozemnoj pastvi u zapadnoj Europi.

19. listopada 2022.

U 7:30 nadbiskup je predvodio misu u Vierzehnheiligen i sudjelovao na susretu.

20. listopada 2022.

U 7:30 predvodio misu, propovijedao i sudjelovao na susretu pastoralnih djelatnika.

U 18:00 posjetio nad-dušobrižnički ured za Hrvatske katolike u Njemačkoj i njegova voditelja **don Ivicu Komadinu** u Frankfurtu.

21. listopada 2022.

U 9:45 nadbiskup je išao u Ministarstvo obrane i održao pripremni sastanak povodom organiziranja molitvenog pohoda na Bobovac.

U 10:00 nadbiskup je primio generala **Mirsada Ahmića**.

U 16:00 nadbiskup je primio petoricu kandidata za đakonat: **Darka Endricha, fra Miju Belju, fra Nikolu Livaju, fra Stjepana Orkića i fra Dragu Blaževića**.

U 17:00 nadbiskupa je posjetio vlč. **Ivan Rako** povodom organizacije đakonskog ređenja.

U 18:00 nadbiskupa je primio gvaradijana iz Dubrava **fra Niku Josića**.

22. listopada 2022.

U 8:00 nadbiskup je posjetio fratre u samostanu Kraljeva Sutjeska.

U 9:45 nadbiskup je predvodio molitvu u hodcu na Bobovac.

U 11:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje na Bobovcu.

U 19:00 nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih **Ivan Pavao II.** povodom 15. godina osnutka centra.

23. listopada 2022.

U 10:30 nadbiskup je predsjedao misnom slavlju u katedrali gdje je zaredio petoricu novih đakona. Za Vrhbosansku nadbiskupiju zaredio je: **Darka Endricha**, dok za Franjevačku provinciju Bosnu Srebrenu zaredio: **fra Miju Belju, fra Nikolu Livaju, fra Stjepana Orkića i fra Dragu Blaževića**.

U 14:00 nadbiskup je krenuo na put za Mađarsku (Budimpešta) gdje je započelo zasjedanje predsjednika i predstavnika biskupskih konferencija iz Srednje i Istočne Europe.

24. listopada 2022.

Prvoga dana zasjedanja, nakon uvodnih pozdrava **mons. Andrása Veresa**, predsjednika Mađarske biskupske konferencije, **mons. Michael Wallace Banacha**, apostolskoga nuncija u Mađarskoj, i **mons. Gintarasa Grušasa**, predsjednika Vijeća europskih biskupskih konferencija, uvodno izlaganje održao je kardinal **Mario Grech**, generalni tajnik Sinode biskupa, s naslovom *Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje*. Nakon drugoga predavanja, koje je održao je prof. **Schanda** s naslovom *Neka bude mir za našu naciju*, biskupi su u bazilici Sv.

Stjepana slavili sv. misu koju je prevodio kardinal **Péter Erdő**, nadbiskup Budimpešte i Ostrogona. Nadbiskup Tomo je kokcelebrirao na misnom slavlju i intervenirao je više puta na zasjedanju sa svojim idejama i prijedlozima.

25. listopada 2022.

Za drugi dan predviđeno je najprije predavanje s naslovom *Neka mir bude u našim srcima* (**Ujházi Lóránd**), a kasnije izlaganje *Neka mir bude u našim obiteljima* (**Ágnes Hornung**). Nakon svakog izlaganja predviđeno je vrijeme za raspravu i razmjenu mišljenja. Na kraju zasjedanja biskupe je primila predsjednica Republike Mađarske.

26.10.2022.

U 16:00 nadbiskup je primio **fra Marija Katusića** na razgovor.

U 17:00 nadbiskup je primio salezijanskog provincijala **don Tihomira Šutala** i **don Marina Barbarića**.

27. listopada 2022.

U 8:30 nadbiskupa je posjetio vlč. **Dražen Kustura**.

U 10:00 nadbiskup je putem Zooma sudjelovao na sjednici CCEE-a.

U 15:00 nadbiskup je primio **fra Božidara Štrkalja**, samostanskog vikara i ekonoma u Fojnici.

U 15:30 nadbiskup je putem Zoma sudjelovao na sjednici CCEE-a.

28. listopada 2022.

U 9:00 nadbiskup je putem zooma sudjelovao na sjednici CCEE-a.

U 16:00 nadbiskup je imao susret sa ravnateljem Svećeničkog doma vlč. **Fabijanom Stanušićem**.

29. listopada 2022.

U 15:00 nadbiskup je krenuo u Sijekovac gdje je imao susret sa dijecezanskim svećenicima Derventskog dekanata.

30. listopada 2022.

U 11:00 nadbiskup je sudjelovao na pravoslavnoj liturgiji u sabornoj crkvi u Sarajevu i nakon toga posjetio je mitropolita **Hrizostoma**.

1. studenoga 2022.

U 10:30 nadbiskup je proslavio svetu misu u Katedrali Srca Isusova u Sarajevu u povodu blagdana Svih svetih.

U 15:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje na groblju *Sv. Josipa* u Sarajevu.

2. studenoga 2022.

U 11:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje na groblju *Bare*.

3. studenoga 2022.

U 10:30 nadbiskupa je posjetio generalni vikar VN-a **mons. Slađan Ćosić**.

U 18:00 nadbiskup je predsjedao misnom slavlju u koncelebraciji s biskupima, članovima BK-a BiH i gostima, i sa svećenicima u povodu početka zasjedanja 85. Biskupske konferencije BiH.

4. studenoga 2022

U 7:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje u Bogosloviji zajedno s ostalim biskupima.

U 9:00 započelo zasjedanje BK-a BiH.

U 17:00 nadbiskup je potpisao diplome za studente Teološko-katehetskog instituta u Mostaru.

5. studenoga 2022.

U 9:00 nastavak zasjedanja Biskupske konferencije BiH.

U 12:00 nadbiskup je sudjelovao na press konferenciji u povodu završetka Biskupske konferencije BiH.

U 18:00 nadbiskup je slavio misu u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladi u povodu susreta vjeroučitelja Vrhbosanske nadbiskupije.

6. studenoga 2022.

U 11:00 nadbiskup je predsjedao misnom slavlju u Odžaku u povodu 25. obljetnice dolaška sestara Franjevki Marijinih misionarki u Odžak.

7. studenoga 2022.

U 10:30 nadbiskup je održao predavanja novo-zaređenim đakonima u povodu njihove Đakonske pastoralne godine.

U 16:00 nadbiskup je imao susret s članovima Ordinarijata u povodu organizacije Pastoralnog kalendara za nadolazeću 2023. i priprave odlaska u Koenigstein. *Kirche in Not*.

8. studenoga 2022.

U 9:00 nadbiskup se susreo sa **fra Marinkom Didakom**, župnikom župe Dolac i generalnim vikarom VN-a **mons. Slađanom Ćosićem**.

U 10:00 nadbiskup je primio dušobrižnika za hrvate u Innsbrucku **Damjana Soldu**.

9. studenoga 2022.

U 10:00 nadbiskup je sudjelovao na Dekanskoj konferenciji u ordinarijatu.

U 14:30 nadbiskup je krenuo za Njemačku u povodu posjete dobročiniteljima iz *Kirche in Not*.

10. studenoga 2022.

U 8:00 nadbiskup je predvodio misu za djelatnike dobrotvorne organizacije *Kirche in Not* u Koenigsteinu. Tijekom dana je održao više sastanaka s predstavnicima te organizacije.

11. studenoga 2022.

U 8:00 nadbiskup je predvodio misu za članove *Kirche in Not* u Koenigsteinu. Imao je sastanak sa predstavnicima i popodne povratak iz Njemačke u Sarajevo.

13. studenoga 2022.

U 11:00 nadbiskup je otputovao u Split, zajedno sa generalnim vikarom VN-a **mons. Slađanom Ćosićem** i ekonomom VN-a **preč. Vladimirom Pranjićem**. Navečer se susreo sa Split-sko-Makarskim nadbiskupom **mons. Draženom Kutlešom**.

14. studenoga 2022.

U 10:30 nadbiskup je imao susret sa gospođinom **Blaženkom Bobanom**, županom Split-sko-dalmatinske županije, i potom s dobrotvorima zaklade Vrhbosanske nadbiskupije.

15. studenoga 2022.

U 11:00 nadbiskup je išao u Kiseljak na susret vojnih kapelana.

16. studenoga 2022.

U 10:30 nadbiskupa su posjetili Djelatnici Ministarstva za pitanja branitelja Hercegovačko-neretvanske županije te predstavnici braniteljskih udruga iz Zapadnohercegovačke županije. Nadbiskup je predsjedao misnom slavlju i potom primio navedene.

U 12:30 nadbiskup je primio **don Milana Blahu** na razgovor.

U 15:00 nadbiskupa je posjetio **don Anđelo Bartulica**, župnik u Novoj Topoli.

17. studenoga 2022.

U 9:00 nadbiskupa su posjetili **Alen Krstić** i **Zdravko Kujundžija**.

U 10:30 nadbiskup je imao susret u Ministarstvu obrane.

U 12:00 nadbiskupa je posjetio generalni vikar VN-a **mons. Slađan Ćosić**.

U 15:00 nadbiskup je krenuo za Đakovo u povodu sutrašnjeg misnog slavlja u Vukovaru.

18. studenoga 2022.

U 9:00 nadbiskup je sudjelovao na programu u Vukovaru povodom 31. godišnjice pada Vukovara.

U 12:30 nadbiskup je koncelebrirao na misnom slavlju u Vukovaru.

U 16:00 nadbiskup je iz Vukovara otputovao u Skopje.

19. studenoga 2022.

U 10:00 nadbiskup je sa skopskim biskupom **Kirom Stojanovom** posjetio rejsu-l-ulema Makedonije **Šaćifa Fetaha**.

U 13:00 nadbiskup je posjetio isusovce i sestre u katedralnoj župi u Skopju.

20. studenoga 2022.

U 10:30 nadbiskup je koncelebrirao na misi i propovijedao u katedrali u Strumici.

U 13:30 nadbiskup je imao intervju za Radio Mariju Makedonije.

U 18:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje i propovijedao u katedrali u Skopje.

U 20:00 nadbiskup je posjetio makedonskog arhiepiskopa **Estefana**.

21. studenoga 2022

U 9:30 nadbiskup je posjetio Caritas Makedonije.

U 10:30 nadbiskupa je primio predsjednik Republike Makedonije **Stevo Pendarovski**.

22. studenoga 2022.

U 12:00 nadbiskup je održao predavanja no-vozaredenim đakonima u povodu njihove đakonske godine u NCM-u.

U 16:00 nadbiskup je slavio misu na Plehanu povodom duhovne obnove pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

23. studenoga 2022.

U 9:00 nadbiskup je primio rektora sjemeništa u Travniku **preč. Željka Marića**, ekonomu **vlč. Josipa Dadića** i generalnog vikara VN-a **mons. Slađana Ćosića** na razgovor.

24. studenoga 2022.

U 8:30 nadbiskupa je posjetio župnik na Stupu **vlč. Miroslav Ćavar**.

U 9:30 nadbiskup je primio u posjet odvjetnike **Antona Jekauca** i **Ramu Atajića**.

U 15:00 nadbiskup je presjedao sjednicom Ordinarijata.

U 18:00 nadbiskup je proslavio misu zahvalnicu s pjevačima katedralnog zbora u povodu blagdana Sv. Cecilije.

25. studenoga 2022.

U 9:00 nadbiskup je primio generalnu poglavaricu Služavki malog Isusa sestru **Mariju Banić**.

U 10:00 nadbiskup je primio delegaciju udruženja *Groblje Mira* u kojoj su bili: **Mile Pušić**, **Marijana Tomašević**, **Stipan Zovko** i **fra Miljenko Stojić**.

U 14:00 nadbiskup je otputovao u Srimu kod Šibenika.

26. studenoga 2022.

Tijekom prijepodneva nadbiskup je posjetio šibenskoga biskupa **Tomislava Rogića** i umirovljenoga biskupa **Antu Ivasa**.

U 17:00 nadbiskup je slavio svetu misu u župi Srima kod Vodica.

U 20:00 nadbiskup je sudjelovao na programu 13-ih dana kulture u Hrvata iz BiH na području Šibensko-kninske županije.

27. studenoga 2022.

U 10:00 nadbiskup je slavio misu u povodu 13-ih dana kulture u Hrvata iz BiH u župi Bl. Alojzija Stepinca u Srimi.

28. studenoga 2022.

U 11:00 **preč. Zdenko Spajić**, rektor VBS-a posjetio je nadbiskupa.

U 15:30 nadbiskup je primio ekonomu VN-a **preč. Vladimira Pranjića**.

Imenovanja i premještaji

Vlč. gosp. Darku Endrichu određen je đakonski praktikum u župi Sv. Ante Padovanskog u Žepču (dekret broj 608-3/2022. od 4. studenoga 2022.)

Vlč. gosp. Ivica Pavlović, OFM, razriješen je službe župnog vikara u župi Svetoga Duha Nova Bila (dekret broj 625/2022 od 26. listopada 2022.).

Vlč. gosp. Stjepanu Orkiću, OFM, đakonu, podijeljena je ovlast za đakonski pastoralni praktikum u župi Sv. Franje Asiškog Šikara (dekret broj 643-1/2022 od 14. studenoga 2022.).

Vlč. gosp. Mili Belji, OFM, đakonu, podijeljena je ovlast za đakonski pastoralni praktikum u župi Svetoga Duha Nova Bila (dekret broj 643-2/2022 od 14. studenoga 2022.).

Dozvole

Dopis broj 630/2022 od 4. studenoga 2022. – Dozvola za blagoslov novih zvona na filijalnoj crkvi Glavosjeka Sv. Ivana Krstitelja na Risovcu u župi Sv. Ilije Doljani..

Predavanje generalnog vikara na V. sjednici Svećeničkog vijeća VN-a i sjednici Zbora konzultora

Uvodne misli

U srpnju 2020. Kongregacija za kler objavila je naputak *Pastoralno obraćenje župne zajednice u službi evangelizacijskog poslanja Crkve*. Dokument je pobudio zanimanje vaticanista, teologa, biskupa, biskupskih konferencija, kako na svjetskoj razini tako i na hrvatskoj. S obzirom na prvu razinu, nerijetko je bio izložen kritikama i djelomičnom tumačenju zbog nepoznavanja i nevažavanja onoga što je njegova *mens* i crkveno-pravni okvir. To jest, s jedne strane, »eklezio-loško promišljanje Drugoga vatikanskog sabora« [POb 1] o Crkvi kao *zajedništvu* (LG) i *služiteljici* čovjeku i svijetu (GS), a koje je papa Franjo aktualizirao u slici Crkve *izlaska, misionarske Crkve, Crkve otvorenih vrata* i *samaritanske Crkve* (EG); i s druge strane, »značajne društvene i kulturne promjene koje su se zbile posljednjih desetljeća« [POb 1], a koje neminovno utječu i na vršenje poslanja Crkve. Ne čudi stoga da je naišao na izričito odbijanje, 'omalovažavanje' ili prenamaglašavanje manje važnih tema! S obzirom na hrvatsku razinu, *Naputak* je vrlo pozitivno prihvaćen, potvrda čega su prikazi i osvrti hrvatskih pastoralnih teologa, od prvih¹ pa sve do onih objavljenih u *Vjesniku Đakovačko-osječke nadbiskupije*.²

U nastavku ću se vrlo kratko osvrnuti na ovaj *Naputak* i to pod tri vida: misao vodilja dokumenta, obnova strukturā i aktualno stanje i perspektive u našoj Nadbiskupiji.

I.

Već sami naslov *Naputka* daje naslutiti da se Kongregacija za kler u svom razmišljanju vodi

tezom: Pastoralno obraćenje (preobrazba ili obnova) župne zajednice prije svega odnosi se na promjenu strukturā kojoj župa mora težiti, a pretihodi joj obnova osobā, »ponajprije onih kojima je povjerena zadaća pastoralnoga vodstva« [POb 35]. Poveznica tog procesa jest »hitna potreba za misijskom reformom pastoralala« [POb 35]. U tom kontekstu, ključni pojmovi *Naputka* ukazuju na sljedeće:

- »pastoralno obraćenje« je neodgodiv poziv na stalnu unutarnju samoobnovu osobā i strukturā, s ciljem da u pastoralnom djelovanju i evangelizacijskom poslanju Crkve sudjeluje svaki krštenik [usp. POB 11], odn. Božji narod u cjelini [usp. POB 19, 27, 29];

- »župna zajednica« također je pozvana izaći iz struktura koje daju lažni osjećaj sigurnosti i mirnoće i potiču na samoočuvanje [usp. POB 3, 5, 34], odn. usmjeriti se na zajedništvo i suradnju, suodgovornost i sudjelovanje, milosrđe i brigu za navještaj evanđelja [usp. POB 2-3 i 12], s ciljem da postane središte susreta s Kristom i prikladan kanal za evangelizaciju u kojoj sudjeluju svi članovi [usp. POB 2-3, 5, 12];

- »teritorij« nije više samo ograničeni zemljopisni prostor na kom se provodi pastoralni rad, nego je više životni prostor, odn. *egzistencijalni teritorij* unutar kojega se pastoralni rad provodi kroz sinergiju službi i karizmi [usp. POB 16];

- »župa« koja je postala autoreferencijalna i okoštala struktura, bez većeg utjecaja na život konkretnih ljudi, vlastite službe mora prilagoditi potrebama vjernika i povijesnim promjenama, odn. tražiti nove oblike praćenja i blizine svih, biti mjesto susreta, u doticaju s narodom,

¹ Vidi: ALOJZIJE ČONDIĆ, *Prikazi i osvrti. Prikaz dokumenta*, u: »Crkva u svijetu« 55 (2020) 4, 893-900; IVICA JURIĆ, *Prikaz Upute Kongregacije za kler "Pastoralna preobrazba župne zajednice u službi evangelizacijskog poslanja Crkve"*, u: »Služba Božja« 55 (2020) 4, 893-900.

² Vidi: IVAN ŠARČEVIĆ, *Pastoralno obraćenje*, u: »Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije« 150 (2022.) 2, 150-154; JOSIP ŠIMUNOVIĆ, *Kongregacija za kler: Pastoralno obraćenje župne zajednice u službi evangelizacijskog poslanja Crkve – kratki prikaz*, u: »Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije« 150 (2022.) 2, 155-160; ALOJZIJE ČONDIĆ, *Pastoralno obraćenje župne zajednice, zašto i kako?*, u: »Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije« 150 (2022.) 2, 161-165; NIKOLA VRANJEŠ, *Prema suvremenijem i kreativnijem župnom pastoralu*, u: »Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije« 150 (2022.) 2, 166-170; STANISLAV ŠOTA, *Pastoralno djelovanje u okolnostima »novoga normalnoga« s posebnim naglaskom na pastoralno obraćenje župne zajednice*, u: »Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije« 150 (2022.) 2, 171-176.

njegovati zajedništvo i omogućiti da svi u njoj dožive osjećaj pripadnosti i prihvaćenosti [usp. POB 7, 11, 17, 19, 25-27, 29].

Očito je, dakle, da se poziv na pastoralno obraćenje (preobrazbu ili obnovu) osobā, župne zajednice i strukturā odnosi na način naviještanja Božje Riječi, življenje sakramentalnog života i konkretno svjedočenje milosrđa; i s druge strane, da je misionarski dinamizam i kreativnost istih kriterij za provjeru autentičnosti pastoralnog obraćenja (preobrazbe ili obnove).

II.

Drugi dio *Naputka*, koji je prvotni izvor našeg razmišljanja o restrukturiranju župā, obuhvaća četiri poglavlja [VII-X]. Prvo od tih poglavlja, nosi naslov "Župa i druge razdiobe unutar biskupije". U uvodnim brojevima tog poglavlja, Kongregacija dodatno potvrđuje svoju temeljnu tezu da se »pastoralno obraćenje župne zajednice u misionarskom smislu oblikuje i izražava u postupnom procesu obnavljanja strukturā« [POB 42], koji se prije svega odnosi na župu. U srži tog procesa »nalazi se potreba za pronalaženjem struktura koje će biti prikladne da u svim sastavnicama kršćanske zajednice ožive zajednički poziv na evangelizaciju« [POB 44]. Slijedom toga, već poznatim izrazima **župa** kao prvotni i još uvijek važeći *pastoralni* i *evangelizacijski* izbor Crkve, i **dekanat** kao oblik povezivanja više bližih župa u skupine, *Naputak* dodaje izraze »pastoralna jedinica« i »pastoralno područje« čime otvara mogućnost za nove tipologije povezivanja župā u skupine, a što se odnosi i na unutarnju podjelu teritorija biskupije.

Za ispravno razumijevanje upravo rečenog, kao i onoga što slijedi, vrijedi još jednom naglasiti da rješenje pastoralnog ustroja župā *Naputak* vidi u postojećim i novim strukturama pomoću kojih bi se učinkovito provela evangelizacija i uspostavila bliskost između župnika i pastoralnih radnika i ujedno izrazio novi odnos između vjernika i teritorija. Upravo zato, objašnjenju postojećih i novih modela organizacije pastora biskupije, prethodi pitanje: *Kako uspostaviti skupine župā?* Načelni odgovor glasi: povezivanjem više župa u *savezni oblik* na jedan od tri kanonski predviđena načina [usp. POB 48], dakako uz prethodno savjetovanje s prezbiterijskim vijećem [usp. POB 46]:

- *pripajanjem* (inkorporacijom), pri čemu jedna župa postaje dio druge župe i s njom se

stapa, gubeći svoju izvornu individualnost i pravnu osobnost; ili, nadalje,

- pravim i istinskim *spajanjem* kojim nastaje nova i jedna jedina župa, s posljedičnim gašenjem župa koje su prethodno postojale i njihovih pravnih osobnosti; ili, konačno,

- *podjelom* župne zajednice na nekoliko autonomnih župa koje se uspostavljaju *ex novo*.

Radi se, dakle, o povezivanju koje nerijetko pretpostavlja ili vodi k ukidanju župa, a koje, da bi bilo zakonito, mora počivati na valjanim i opravdanim razlozima koji su izravno i organski povezani s dotičnom župom i jasno naznačeni u odluci ili posebnom dekretu za svaku župu koja se ukida [usp. POB 47-50]. To znači da opravdani razlog za ukidanje župe »nije samo manjak biskupijskih svećenika, općenito financijsko stanje biskupije ili druga stanja zajednice koja će se vjerojatno brzo prevladati (primjerice, broj vjernika, nedostatak ekonomske samodostatnosti, izmjena urbanističkoga plana teritorija)« [POB 48], nego nadalje konkretna pastoralna stvarnost dotične župe.

Kad je pak riječ o »dekanatu« kao već poznatom obliku povezivanja više bližih župa u posebnu skupinu, *Naputak* podsjeća na kanonske odredbe o svrsi takvog povezivanja: promicanje pastoralne brige zajedničkim djelovanjem, i o zadaćama dekana od kojih je glavna promicanje i usklađivanje zajedničke pastoralne djelatnosti [usp. POB 52-53].

Nadalje, povezivanje više župā unutar dekanata *Naputak* naziva **pastoralna jedinica** [usp. POB 54-60]. Ovaj oblik povezivanja posebno je prikladan u prostorno i brojčano velikim dekana-tima i primjenjuje se s ciljem ostvarivanja snažnijeg, sveobuhvatnog i zajedničkog pastora la u misijskoj perspektivi, posebice za određena područja kao što su kateheza, caritas, pastoral mladih ili pastoral obitelji, a što podrazumijeva sudjelovanje i suradnju klerika, posvećenih osoba i vjernika laika [usp. POB 60]. Naglasimo da je riječ o trajnom i institucionalnom povezivanju, u kojemu pojedine povezane župe zadržavaju pravnu osobnost i sposobnost i k tome, moraju biti povjerene jednom župniku ili *in solidum* nekolicini svećenika koji će skrbiti o svim župnim zajednicama, od kojih jedan ima ulogu voditelja [usp. POB 76-77]. »Druga je mogućnost ta da se, tamo gdje biskup bude to držao prikladnim, povjeri briga za više su-

sjednih župā istom župniku« [POb 56]. Biskup će također odrediti treba li svaka povezana župa imati svoje ili jedno zajedničko pastoralno vijeće, dok ekonomsko vijeće mora ostati pojedinačno [usp. POB 59].

Izraz **pastoralno područje** ili *okrug* odnosi se na povezivanje više dekanata (u teritorijalno većim biskupijama). Na čelu tog oblika pastoralne suradnje više župa i dekanata nalazi se biskupski vikar »koji u ime dijecezanskog biskupa, pod njegovom vlašću i u zajedništvu s njim, obavlja redovitu izvršnu vlast za pastoralno upravljanje na tom području, a usto ima posebne ovlasti koje mu dijecezanski biskup odluči dodijeliti u pojedinom slučaju« [POb 61].

Podsjećajući na već postojeće oblike pastoralnog rada i povezivanja i uvodeći neke nove, ali u duhu saborskog i postaborskog poimanja Crkve te u skladu s ZKP-a, *Naputak* želi izbjeći nekoliko krajnosti: prva, spajanje župa u tzv. "veležupe"; druga, napast da svećenik ili svećenici nastave raditi "sve" i odlučivati o svemu; i treća, "demokratska vizija župe", u kojoj župna zajednica nema vlastitog pastira već "funkcionare", bilo laike bilo klerike, koji samo "pokrivaju" određena područja. U nekim europskim zemljama, mjesne Crkve nisu uspjele izbjeći ove krajnosti; štoviše, podlegle su napasti klerikalizacije laika i laicizacije klerika, što je dodatno doprinijelo tome da budu najveći kritičari *Naputka*.

S obzirom na redovne oblike pastoralne skrbi župne zajednice, *Naputak* podsjeća na već poznate službe i zadaće koje su vlastite župniku [usp. POB 66-74], župnom upravitelju [usp. POB 75], svećenicima koji djeluju *in solidum* [usp. POB 76-77], župnom vikaru [usp. POB 78], đakonima [usp. POB 79-82], posvećenim osobama [usp. POB 83-84] i laicima [usp. POB 85-86]. S tim u vezi, vrijedi posebno spomenuti poticaj na njegovanje zajedničkog života i svećeničkog bratstva biskupijskih svećenika, odn. ljudsku i duhovnu bliskost među svećenicima kojima biskup namjerava povjeriti župu ili skupinu župa [usp. POB 63-64; kan. 280]. Kad je pak riječ o povjeravanju pastoralne skrbi župe đakonu, posvećenj osobi, laiku ili skupini osoba (redovnička ustanova ili udruga), *Naputak* naglašava da je to izvanredni oblik koji se primjenjuje zbog nedostatka svećenika i to

isključivo kao oblik sudjelovanja u službi svećenika koji bude postavljen kao »*voditelj pastoralne skrbi*« [usp. POB 87-93].

Glede vjernika laika, uz stalne *zadace* koje obavljaju na određeno vrijeme – katehete, ministranti, odgajatelji u udrugama, karitativni djelatnici [usp. POB 94], *službe* u koje mogu biti postavljeni – čitači i akoliti [usp. POB 97] i druge *dužnosti* koje im mogu biti povjerene – slavljenje službe Riječi, podjeljivanje krštenja, slavlje pogrebnih obreda [usp. POB 98-100], *Naputak* posebno naglašava njihovo sudjelovanje u tijelima crkvene suodgovornosti iliti u ekonomskom [usp. POB 101-107] i pastoralnom vijeću [usp. POB 108-112], a koje treba biti njihov doprinos evangelizacijskom i misijskom poslanju župe.

III.

Konačno, nekoliko misli o restrukturiranju župā u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Iako je ova tema već dugo prisutna u našim crkvenim krugovima, o njoj se otvoreno, zajedno i ozbiljno počelo razmišljati tijekom sinodalnog hoda. Zdravo je pretpostaviti da je cijela naša mjesna Crkva – biskupi, kler, posvećene osobe i vjernici laici! – postala svjesna potrebe traženja novog ili novih oblika unutarnje reorganizacije župā koji su najprikladniji za pastoralno djelovanje u postojećim okolnostima za koje je vrlo upitno očekivati da će se u nekom bližem vremenu znatno promijeniti na bolje i biti u našu korist.

S obzirom na restrukturiranje župā, podsjećam da je u završnom dokumentu naše Prve Synode [brojevi 13-14] utvrđeno sljedeće:

- u nekim dekanatima (Derventski: Cer-Sočanica; Bosanski Brod-Kolibe; Derventa-Bijelo Brdo-Bukovica; Kulina-Novo Selo; Ramski: Obri-Solakova Kula; Usorski: Komušina-Gornja Komušina; Bugojanski: Otinovci-Kupres-Rastićevo; Travnički: Turbe-Korićani; Doborski: Prud-Bosanski Šamac) trenutno je na djelu povezivanje dviju ili više susjednih župa u osobi župnika, a što je oblik za koji je već sada izgledno da će se nastaviti primjenjivati i u drugim dekanatima (Doborski: Modriča-Garevac, Čardak-Srednja Slatina, Odžak-Pećnik, Gradačac-Turić; Brčanski: Brčko-Bijeljina, Gorice-Krepšić);
- oblik koji također postoji u praksi, a nije kanonski predviđen, odnosi se na svećenike kojima se uz neku crkvenu službu (vojni kapelani, pro-

fesori na KBF-u, ravnatelj Sveće-ničkog doma, ravnatelj i glavni urednik KT-a) ujedno povjerava pastoralna briga za jednu župu (Pećine, Tarčin, Čemerno, Goražde, Ilijaš, Pale, Stup, Brijesće).

U kontekstu istog razmišljanja, primijećeno je da će na neke župe (Borovica, Deževica, Jelaške) biti teško primijeniti bilo koji od redovnih oblika povjeravanja pastoralne skrbi, zbog čega će sasvim izgledno, barem do daljnjeg, ostati samostalne i s vlastitim rezidencijalnim župni-kom [broj 15]. Konačno, naglašeno je da oblik koji vrijedi dodatno razmotriti jest skupina ili zajednica svećenikā koji bi boravili u jednoj župnoj kući i solidarno pastoralno skrbili za različite župe ili za cijeli dekanat [broj 13].

Uz pastoralni kriterij koji ima prioritet, izneseni prijedlozi imali su na umu i pravedniju i učinkovitiju preraspodjelu svećeničkih snaga, kako u smislu njihovog djelovanja u svim kategorijama župā, tako i u smislu povećanja broja svećenika na župama u kojima još uvijek

ima vjernika i gdje postoji potreba za pastoralnim radnicima [broj 16].

Stječe se dojam da je svijest o potrebi restrukturiranja župā također prisutna kod Uprave i članova Franjevačke provincije Bosna Srebrena iz razloga što se o njoj govori na Provincijskim kapitulima počevši od onoga iz 1994. godine pa sve do kapitula iz 2022. godine, na poticaj Generalnog ministra reda, ili na prijedlog Vizitatora, ili na temelju izvješća Provincijala [vidi: »Bosna Srebrena. Službeno-informativno glasilo Franjevačkog provincijalata u Sarajevu«, 2/2022, 8-16]. S tim u vezi, radna skupina ovogodišnjeg Kapitula za pastoral usvojila je smjernicu o preustroju pastoralnog posluživanja župa, koja glasi: »Pastoral na malim župama treba zadržati na takav način da braća opslužuju župe iz jednog mjesta, samostana ili župe, osim ako Provincijski definatorij odredi drukčije« [vidi: *Idem*, 17].

Mons. Slađan Ćosić
Generalni vikar

Predavanje mons. Slađana Ćosića na Dekanskoj konferenciji

U prostorijama Ordinarijata vrhbosanskoga u Sarajevu u srijedu, 9. studenoga pod predsjedanjem vrhbosanskog nadbiskupa i metropolite mons. Tome Vukšića održana je redovita godišnja Dekanska konferencija. Prigodno predavanje održao je generalni vicar VN-a mons. Slađan Ćosić koje donosimo u cijelosti:

Uvod

Redovite ovogodišnje sjednice Svećeničkog vijeća i Zbora savjetnika bile su prigoda za zajedničko razmišljanje o naputku Kongregacije za kler iz 2020. *Pastoralno obraćenje župne zajednice u službi evangelizacijskog poslanja Crkve*. [KS, D-188]. Razmišljanje se ticalo župa i drugih razdioba unutar biskupije, ili, u kontekstu zaključaka sinodalnog hoda naše mjesne Crkve, pitanja restrukturiranja župā [*Završi dokument*, 10-16]. Posvema je jasno da će o tom pitanju, kao i o drugim povezanim pitanjima, biti potrebno dodatno razmišljati na nadbiskupijskoj razini u različitim susretima i formatima. Vrijedilo je – a to je bio opći stav svih sudionika spomenutih sjednica! – pokrenuti razmišljanje o temama koje zahtijevaju adekvatna rješenja. U tom smislu, redovita ovogodišnja sjednica dekana dobra je prigoda za kratak osvrt na dekansku službu u Nadbiskupiji, u svjetlu istog *Naputka* i s ciljem potaknuti na zajedničko razmišljanje o dekanatu, te zadaćama i drugim ovlastima dekana.

I.

Upravo spomenutim temama, *Naputak* posvećuje dva broja – 52. i 53. – koji, međutim, ne sadrže ništa novoga što već nije sadržano u *Zakoniku kanonskoga prava* i *Direktoriju za pastoralnu službu biskupa* »*Apostolorum successores*« [22. veljače 2004.]. Tako u broju 52. podsjeća na zakonsku odredbu o povezivanju više bližih župa u posebne skupine [kan. 374 §2], koje su na raznim mjestima poznate pod različitim nazivima poput *dekanati* ili *arhiđakonati*, *pastoralna područja* ili *prefektore* [AS, 217]. Pozornost privlači izraz »*pastoralno područje*«, koji je dodan već postojećim izrazima – župa i dekanat [POb, 43] – i odnosi se na povezivanje više dekanata pod vodstvom biskupskoga vikara [POb, 61; AS, 219].

Polazeći od činjenice da se povezivanju župa u dekanate pristupa prvenstveno iz pasto-

ralnoga razloga, *Naputak* u broju 53. naglašava zakonsku dužnost dekana »*promicati i usklađivati zajedničku pastoralnu djelatnost u dekanatu*« [kan. 555 §1,1^o]. Na taj način, daje do znanja da, u mjeri u kojoj dekan ispunjava tu svoju glavnu zadaću, u toj istoj mjeri dekanat postiže svrhu zbog koje je ustanovljen. Budući se radi o temi kojoj bismo trebali posveti jednu od naših budućih sjednica, danas ću se radije zaustaviti na drugoj zakonskoj obvezi dekana, točnije pohađanje župā dekanata.

Naputak doslovno preuzima odredbu ZKP-a o obvezi dekana obavljati dekansku vizitaciju »*prema odluci dijecezanskoga biskupa*« [kan. 555 §4] A to nas upućuje na već poznati *Pravilnik dekanske službe* [*Vrhbosna* 4/1997, 394-396], koji sadrži odredbe i propise krajevnog prava o službi dekana na području BK BiH. S obzirom na dekansku vizitaciju, *Pravilnik* propisuje da se ona obavlja svake godine [čl. 17], osim one godine kada se obavlja kanonski pohod župā [čl. 20]. S tim u vezi, uz zaključak s dvije prethodne dekanske sjednice o obvezi obavljanja vizitacije svake godine – bez obzira na postojeće prigovore i stavove o nepotrebnosti iste! – dopustite mi podsjetiti na još tri usuglašena stava [*Vrhbosna* 4/2020, 302-303; 4/2021, 327-328]:

- dekansku vizitaciju treba obaviti do 15. listopada tekuće godine;

- u osvrtu na vizitaciju treba naznačiti probleme i poteškoće zajedničko rješenje kojih treba tražiti na susretu svih dekana;

- jesenska korona u dekanatima treba se održavati nakon dekanske sjednice.

Na ovaj način, dekanska vizitacija će ne samo zaživjeti i postati dobra praksa, nego će imati svoju svrhu koja se ne sastoji u 'kontroli' nego u odgovornom bdijenju nad onim što je Crkva povjerala biskupu, župniku i dekanu, a to je dobro duša [svećenika i župe] u svim oblicima.

U želji da se dekanima ponudi konkretna pomoć u obavljanju vizitacije, pristupilo se iz-

radi novog zapisnika po uzoru na onaj iz Đakovačko-osječke nadbiskupije. U nj se nastojalo uključiti bitne elemente vizitacije, a isključiti ono što bi je otežalo i učinilo mučnom. Upravo s tim ciljem, nakon početne suradnje arhiđakona i dekana, u svibnju o.g. upućen je dopis svim arhiđakonima, dekanima, župnicima i župnim upraviteljima s molbom da najkasnije do 15. rujna o.g. dostave svoj pisani osvrt, primjedbe, prijedloge i kritike na sve nove formulare [Dopis br. 283/2022 od 24. svibnja 2022.]. Ordinarijat je primio ukupno dva pisana odgovora, ali još uvijek ostaje otvoren za izmjene i dopune zapisnika, a i sam će obaviti jedan detaljniji »check up« s ciljem usklađivanja s drugim zapisnicima i formularima – i nakon toga predložiti ga [ih] nadb. Tomi na usvajanje.

Svijest da će za primjenu svih stavki zapisnika trebati još neko vrijeme, ne ispričava nas od potrebe, ako već hoćete, i obveze da primjena počne s malim koracima. Uz napomenu da svaka stavka zapisnika zavrjeđuju jednaku pažnju, za ovaj susret izdvajam tek dvije koje već kod iduće vizitacije treba tako urediti da se na njih ne treba više vraćati:

- *sveta misa*, s naglaskom na knjigu primljenih misnih nakana – vezane, koju često puta zamjenjuje direktorij ili rokovnik, te na redovito vođenje i predaju nevezanih misnih nakana, binacija, trinacija i gregorijanskih misa;

- *župna kancelarija*: uz napomenu da župa treba imati sve nabrojane matice i župne knjige [*Pravilnik o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama*, BK BiH, 14. srpnja 1999.], neka se povede računa o doličnom čuvanju starih i vođenju tekućih matrica i svih drugih uredskih knjiga [dokumenata, isprava, svetog namještaja i drugoga što pripada Crkvi]; to posebno vrijedi u slučajevima kada je župnik bolestan ili umre [kan. 555 §3].

II.

U gore spomenutom broju 53., *Naputak* spominje druge ovlasti koje mjesni biskup može podijeliti dekanu. S tim u vezi, ovdje ću spomenuti sljedeće:

- *primopredaja župe*: u našoj Nadbiskupiji postoji dugogodišnja [i vrlo dobra] praksa – potvrđena na našem susretu 2020. – da Nadbiskup izravno i redovito ovlasti dekana za obavljanje primopredaje župe i uvođenje župnika u posjed župe [kan. 527 2§; Pds, čl. 26-27]; ukoliko je žup-

nik ujedno i dekan, primopredaju obavlja arhiđakon, a iznimno drugi član Ordinarijata. Radi se, dakle, o dvije međusobno povezane stvari:

- *administrativni dio* ili pregled i potpisivanje župnih knjiga i utvrđivanje činjeničnog stanja župe prema zapisniku [Pds, čl. 29]. Uz stavke koje sam malo prije spomenuo govoreći o dekanskoj vizitaciji, ovdje ću dodati još tri koje također treba tako urediti da se na njih ne treba više vraćati:

- a) *imovnik pokretnina i nekretnina*, bilo da je riječ o postojećem inventaru župe ili o postojećoj i oduzetoj imovini, o kojoj bi, kako su nas prošli tjedan pozvali naši biskupi, trebalo prikupiti dokumentaciju;

- b) *važni dokumenti* nabrojani pod brojem 26, koji se imaju čuvati u posebnom registru i na jednom mjestu;

- c) *blagajničko stanje* koje neka se utvrđuje na temelju bankovnog izvještaja ili analitičke kartice, s ciljem da novac župe redovito bude na računu župe a nikako na privatnom računu župnika; eventualne posudbe i dugove župe treba točno evidentirati uz jasnu napomenu tko će i kako vratiti posudbu ili namiriti dug;

- *liturgijski dio* koji se obavlja prema *Redu uvođenja novog župnika u posjed župe* propisanim od biskupa Vrhbosanske metropolije [*Vrhbosna* 2/1990, 11-13; Pds, čl. 28-29], a koji bi se mogao prirediti u prikladnijem izdanju.

- *blagoslovi*: na temelju pojedinačne molbe župnika ili župnih upravitelja, dijecezanski biskup slobodno odlučuje o posveti ili blagoslovu crkve, oltara, kapele, privatne kapelice, groblja, zvono, bilo tako što će ih obavljati osobno, posebno one koji su mu pridržani zakonskim i liturgijskim propisima, bilo tako što daje ovlast drugom biskupu ili svećeniku prema sljedećem redosljedu: generalni vikar, arhiđakon, dekan. O tome možete upoznati župnike vašeg dekanata i zajedno s njima utvrditi činjenično stanje o posveti ili blagoslovu svetih mjesta i zdanja na području dekanata.

Iz svega što je dosad rečeno slijedi da *Naputak* podsjeća na činjenicu da dekanat nije samo formalna institucija u jednoj biskupiji, i s druge strane, da obavljanjem povjerenih zadaća i ovlasti dekan doprinosi obavljanju pastoralne službe mjesnog biskupa i njegove brige za cijeli Božji narod, te stoga predstavlja koristan instrument primjene načela supsidijarnosti. Neka tako bude i ubuduće!

Propovijed novog kanonika mons. Luke Tunjića na misi uvođenja u službu

Nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH mons. Tomo Vukšić, u večernjim satima u petak, 26. kolovoza u katedrali Srca Isusova u Sarajevu predvodio je euharistijsko slavlje i uveo u službu novog kanonika Stolnog kaptola vrhbosanskog mons. Luku Tunjića, nacionalnog ravnatelja Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini. Prigodnu propovijed uputio je mons. Tunjić, a prenosimo je u cijelosti:

Preuzvišeni oče nadbiskupe Tomo, poštovani prepošte Kaptola vrhbosanskog Ante, kanonici Darko i Pavo, kolege svećenici, časne sestre, dragi vjernici!

Kad smo dogovarali ovaj termin uvođenja u službu, nismo znali, odnosno barem ja nisam znao, koja će biti misna čitanja. Za primanje bilo koje crkvene ali i druge službe, ova misna čitanja bi se mogla preporučiti kao obvezna jer govore o vrlo važnoj temi. Govore o mudrosti odnosno ludosti, kako Božjoj tako i onoj ljudskoj. Što je to ludo i mudro s Božje strane a što s ljudske?

U traženju odgovora na ovo ključno pitanje pomaže nam Sv. Pavao u prvom čitanju koje smo čuli. U prvoj poslanici Korinćanima Sv. Pavao nas upućuje na križ Isusa Krista. On je mudrosti ovoga svijeta suprostavio mudrost Božju koja je ludost za mudre, umne i pametne ovoga svijeta. Križ je vrhunac Isusovog predanja i ljubavi prema svim ljudima. Upravo križ Isusov Sv. Pavao stavlja kao razdjelnicu Božje i ljudske mudrosti odnosno ludosti. Zato veli da je križ „ludost onima koji propadaju a nama spašenicima sila Božja.“ Sv. Pavao podsjeća da je i prije pisano: „Upropastit ću mudrost mudrih i odbacit ću umnost ‘umnih’ te pita „gdje je mudrac, gdje je književnik, gdje je istraživač ovoga svijeta?“ Zatim dodaje: „kad svijet u mudrosti Božjoj Boga ne upozna mudročću, svidjelo se Bogu ludošću propovijedanja spasiti vjernike. Jer i Židovi znake ištu i Grci mudrost traže, a mi propovijedamo Krista rassetoga. Židovima sablazan, poganima ludost, pozvanima pak – i Židovima i Grcima – Krista, Božju snagu i Božju mudrost.“ Zatim zaključuje: „Ludo Božje mudrije je od ljudi i slabo Božje jače je od ljudi.“

Braćo i sestre, živimo u svijetu koji se dominantno uzda u ljudsku mudrost, u svoju snagu i pamet. Mudar je onaj koji je materijalno uspio, a taj uspjeh mu osigurava stabilan status u dru-

štvu i otvara sva vrata. Uspjeh, slava, moć i užitak temeljne su odrednice ljudske mudrosti. Prema toj mudrosti, koja se vodi i mjeri ovozemaljskim uspjehom, Bog, vjera, tradicija i običaji zarobljuju čovjeka. A on je mudar i uspješan tek kad se svega toga oslobodi. I tako u želji za oslobođenjem od Boga, čovjek postaje rob uspjeha, osvajanja, posjedovanja i vlastitog oslobođenja. Postaje slijep kod očiju, gluh kod ušiju, bezosjećajan kod zdrava srca. Oslobodio se Boga, dobio kameno i hladno srce kako bi mogao činiti što želi. Zadobio je mrvice ljudske slobode a izgubio neizmjernu ljubav Božju. Stoga je naš trajni zadatak raditi na slobodi srca i duše, jer svrha slobode nije u izboru svakodnevnih užitaka, nego ona podrazumijeva stalno zalaganje za istinu i zajedničko dobro. Takva sloboda i takav napor vode u svijet Božje mudrosti i milosti.

Zamki i opasnosti od ovozemaljske mudrosti nisu pošteđeni ni ljudi koji obnašaju visoke vjerske i društvene službe. Dapače, što je veća služba, veća je i opasnost jer su izloženi svakodnevnim izazovima i napastima. No, tih opasnosti nije pošteđen niti jedan čovjek. Zato nas današnje evanđelje o mudrim i ludim djevicama poziva na pozornost, na budnost i bdijenje jer „ne znamo dana ni časa.“ Današnja misna čitanja svim nositeljima služba na neki način olakšavaju teret jer ne traže ljudsku mudrost i vrhunski intelektualni kapacitet. Zato i kaže Sv. Pavao da se u „navještaju evanđelja ne inzistira na mudrosti besjede da se ne obeskrjepi križ Kristov.“ (Usp. 1 Kor 1,17). Ali traže maksimalnu vjerničku angažiranost ispunjenu stalnim bdijenjem. U čemu se sastoji poziv na bdijenje? U prvom redu, trebamo biti budni da nas ne zavede blještavilo i sjaj ovoga svijeta koji može ponuditi samo kratkotrajni užitak i privid, a u konačnici razočaranje i propast. Ponude ovoga svijeta su laskave i zavodljive. Vrlo lako odvlače

našu pozornost, krađu vrijeme i brzo troše našu snagu. Uvijek bismo trebali imati u svijesti da sve ovozemaljsko i ljudsko ima svoj smisao samo ako vodi nebeskoj i božanskoj stvarnosti. Jasno da poziv na bdijenje ne isključuje napore uma i pameti nego potiče na budnost nad mislima, srcem, osjećajima, vremenom, nad cijelim našim bićem. Naša budnost očituje se u ljubavi prema slabima, grešnim, siromašnima, onima koji su od svih ostavljeni i zaboravljeni. Služeći njima služimo Bogu, i izgrađujemo Crkvu te, upravo, služenjem postizemo mudrost Božju i njegovo kraljevstvo. Mudrost služenja bližnjima čini svetim lice Crkve. Kako izgleda lice Kristove i naše Crkve briga je svakog krštenika. Svi smo odgovorni za evangelizaciju i širenje kraljevstva Božjega.

Neka ovo uvođenje u službu kanonika Kapitola vrhbosanskog bude poziv na molitvu za

mene i za sve nas da 'ludost' križa naviještamo svim srcem, svom dušom, svim umom i svom snagom. Neka naš navještaj i svjedočenje budu ispunjeni poniznošću, jednostavnošću i služenjem jer to je najjače oružje protiv oholosti, karizmatizma i ljudske mudrosti.

Već sad zahvaljujem za vaše molitve, potporu i razumijevanje. Zahvaljujem nadbiskupu Tomi i svim kanonicima na iskazanom povjerenju i što su me ubrojili u zbor kanonika Kapitola vrhbosanskog. Bdijmo i pazimo. Budni budimo i neka u svjetiljkama našega života bude uvijek dovoljno ulja da možemo dostojno dočekati Zaručnika o kojoj god uri dođe te da možemo čuti spasonosne riječi „valjaš slugo dobri i vjerni.“ (Mt 25,21). Neka nas sve prožme i vodi mudrost Duha Božjega. Amen.

(Kta)

+ Anto Burić

Umirovljeni svećenik Vrhbosanske nadbiskupije **vlč. Anto Burić** preminuo je u jutarnjim satima u četvrtak, 1. prosinca u Sarajevu u svojoj 85. godini života i 58. svećeništva.

Misa zadušnica za spas njegove duše služena je u subotu, 3. prosinca u sjemenišnoj crkvi Sv. Ćirila i Metoda u Sarajevu nakon koje su uslijedili sprovodni obredi na Gradskom groblju *Bare*.

Sv. misu predslavio je vrhbosanski nadbiskup metropolita **mons. Tomo Vukšić** u zajedništvu s 30-ak svećenika, među kojima su bili: vrhbosanski nadbiskup u miru kardinal **Vinko Puljić**, kancelar VN-a **preč. Mladen Kalfić** te pokojnikov nećak **vlč. Vlado Jagustin**.

Žalost prožeta nadom u uskrsnuće

U prigodnoj propovijedi mons. Vukšić najprije je progovorio o tajni smrti pri tome podsjetivši kako je pokojnik za svoga svećeničkog života navijestao uskrsnuće i život vječni te druge tješio u trenucima žalosti zbog rastanka s njima dragim osobama. Napomenuo je kako je i Isus bio tužan i potresen pred smrću prijatelja Lazara. „Žalost zbog smrti je dio ljudskoga i kršćanskoga života. Isus je žalio. I kršćani žale ali, kao što poučava Sv. Pavao, treba ‘da se ne žaloste poput ostalih koji nemaju nade’“, poručio je propovjednik te kazao kako kršćanska žalost treba biti prožeta nadom u uskrsnuće i život vječni. U nastavku je donio primjer čuvenog **Mozzarta** koji je četiri godine prije vlastite smrti pisao svom ocu: „Budući da je smrt, kada se dobro promisli, pravi cilj našega života, ja sam se sprijateljio s tim istinskim i najboljim prijateljem svih ljudi, tako da njezina slika ne samo da nije više za mene nešto zastrašujuće, nego je nešto što donosi mir i utjehu. Zahvaljujem Bogu što mi je dao milost da sam imao priliku – ti me razumiješ – naučiti prepoznavati smrt kao ključ za naše istinito i pravo blaženstvo.“

Na kraju je podsjetio kako je smrt za kršćanina drugo ime za vrata kroz koja prolazi kako bi došao u raj. „Čekao je pokojni Anto i dočekao dolazak svoga Gospodara. A mi ostali također samo čekamo! U vjeri da je pokojni Anto budan dočekao Gospodara, u molitvi preporučamo njegovu dušu Božjemu milosrđu. I molimo za sebe Božji blagoslov da odgovorno i ra-

dišno – to jest opasanih bokova, te mudro i razborito – to jest s upaljenim svjetiljkama, i mi budni dočekamo Gospodara kada dođe“, zaključio je vrhbosanski nadbiskup.

Ukop zemnih ostataka

Poslije popričesne molitve, u ime odsutnoga generalnog vikara Vrhbosanske nadbiskupije **mons. Slađana Ćosića**, kancelar **preč. Kalfić** pročitao je životopis pokojnog svećenika Ante. Tako je među ostalim podsjetio da je rođen je 23. studenoga 1938. u Garevcu od roditelja **Petra i Ane rođ. Gagulić**. Nakon osnovnoškolskog obrazovanja sjemenište i gimnaziju završio je u Zagrebu, a filozofsko-teološki studij u Đakovu. Tamo je primio red đakonata primio je 30. svibnja 1965. i svećeništva 19. lipnja 1965.

Tijekom svoje svećeničke službe najprije je bio župni vikar na Marijin Dvoru u Sarajevu i Derventi. Nakon toga od 1977. do 1982. djelovao je u Australiji. Po povratku je postao ravnatelj nadbiskupijske kancelarije i urednik službenog glasila *Vrhbosna*. Bio je imenovan župnikom u Čajdrašu 1983., a 1987. u Ularicama gdje je ostao do 1995. Sljedeće godine, 1996., stavljen je na raspolaganje u Misijisku središnjicu za izdavanje *Radosne vijesti*. Jubilarne 2000. imenovan je pastoralnim suradnikom u Vidovicama, a nakon toga je od 2001. tri godine djelovao u Zagrebačkoj nadbiskupiji kao župni vikar u Velikoj Gorici. Posljednja služba mu je bila ona pastoralnog suradnika u župi u Živinicama gdje je bio od 2004. do 2013. kada je stavljen u svećeničku mirovinu. „Kao članovi klera Vrhbosanske nadbiskupije, kojemu je vlč. Anto pripadao, u zajedništvu s našim nadbiskupom slavimo svetu misu za pokoj njegove duše, moleći da ga milosrdni Bog primi u svoje kraljevstvo. U ime Vrhbosanske nadbiskupije i u svoje osobno ime, članovima njegove obitelji, osobito nećaku vlč. Vladi Jagustinu, kao i svoj rodbini i prijateljima, izražavam iskrenu kršćansku sućut“, poučio je kancelar Vrhbosanske nadbiskupije.

Nakon mise zadušnice na Gradskom groblju *Bare* nadbiskup Tomo je predvodio sprovodne obrede nakon kojih su zemni ostatci vlč. Ante položeni u svećeničku grobnicu.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

D. K.

Pastoralni kalendar za 2022.

Siječanj

1.	Nedjelja	Marija Bogorodica	Svjetski dan mira Katedrala – sv. misa u 10:30
2.	Ponedjeljak	Bazilije, Grgur, Izidor	
3.	Utorak	Ime Isusovo	
4.	Srijeda	Anđela Folinjska, Emanuel	
5.	Četvrtak	Bl. Didak iz Cádiz;	
6.	Petak	Bogojavljenje	Dan Sv. djetinjstva – PMD Katedrala – sv. misa u 10:30
7.	Subota	Rajmund, Lucijan, Krispin	Molitva za duhovna zvanja
8.	Nedjelja	Krštenje Gospodinovo	Stadlerov dan
9.	Ponedjeljak	Marcelin, Hadrijan	
10.	Utorak	Pavao Pustinjak, Grgur Niški	
11.	Srijeda	Teodozije, Paulin	
12.	Četvrtak	Arkadije, Bernard	
13.	Petak	Hilarije, Veronika	
14.	Subota	Feliks, Srećko, Rajko, Žarko	
15.	Nedjelja	2. kroz godinu	
16.	Ponedjeljak	Bernard	
17.	Utorak	Antun opat, Lucije, Zvonko	Patron: Gorice
18.	Srijeda	Margareta, Priska, Biserka	Početak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana

19.	Četvrtak	Liberata, Faustina	
20.	Petak	Fabijan i Sebastijan, Tijana	NCM Sarajevo: II. temeljna formacija animatora
21.	Subota	Agneza, Janja, Ines	NCM Sarajevo: II. temeljna formacija animatora
22.	Nedjelja	3. kroz godinu	Nedjelja Božje riječi NCM Sarajevo: II. temeljna formacija animatora
23.	Ponedjeljak	Severijan, Akvila	Zagreb: Zajedničko zasjedanje HBK i BK BiH
24.	Utorak	Franjo Saleški, Bogoslav	Zagreb: TPT
25.	Srijeda	Obraćanje Sv. Pavla	Završetak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana Dan KŠC-a Zenica Zagreb: TPT
26.	Četvrtak	Timotej i Tit, Paula Rimska	Zagreb: TPT
27.	Petak	Anđela Merici	Zenica: sestre uršulinke NCM Sarajevo: Formacija ministranata NCM Posavina: II. temeljna formacija animatora
28.	Subota	Toma Akvinski, Tomislav	NCM Sarajevo: Formacija ministranata NCM Posavina: II. temeljna formacija animatora
29.	Nedjelja	4. kroz godinu	Dan molitve za mir u BiH NCM Sarajevo: Formacija ministranata NCM Posavina: II. temeljna formacija animatora
30.	Ponedjeljak	Hijacinta, Martina, Gordana	
31.	Utorak	Ivan Bosco, Marcela, Vanja	Dan KŠC-a Žepče

Veljača

1.	Srijeda	Brigita, Rajmund, Sever	Sjednica umrežavanja struktura u 10:00 Katedrala - svečana večernja i sv. misa s redovnicima i redovnicama u 18:00
2.	Četvrtak	Prikazanje Gospodinovo	Dan posvećenog života – misa u katedrali u 10:30
3.	Petak	Blaž (Vlaho)	Dan fra Lovre Milanovića
4.	Subota	Sv. Josip Leoniški, Eutihije	Molitva za duhovna zvanja NCM Sarajevo: edukacija skauta
5.	Nedjelja	5. kroz godinu	Dan života NCM Sarajevo: edukacija skauta
6.	Ponedjeljak	Pavao Miki i drugovi	Susret svećenika Toliškog arhidakonata: Tolisa
7.	Utorak	Koleta Korbejska, Egidije	Susret svećenika Plehanskog arhidakonata: Plehan
8.	Srijeda	Jeronim, Jerko, Jozefina	Susret svećenika Fojničkog arhidakonata: Kreševo Stadlerov dan
9.	Četvrtak	Skolastika, Sunčana, Sabina	Susret svećenika Gučogorskog arhidakonata: Travnik
10.	Petak	Alojzije Stepinac, Vjekoslav	Patron: Orašje
11.	Subota	Gospa Lurdska	Svjetski dan bolesnika Tečaj pripreve za brak: Žepački dekanat (Žepče)
12.	Nedjelja	6. kroz godinu	
13.	Ponedjeljak	Katarina Ricci, Božidarka	VBS – duhovne vježbe
14.	Utorak	Valentin, Zdravko, Vital	VBS – duhovne vježbe
15.	Srijeda	Izik, Georgija	VBS – duhovne vježbe
16.	Četvrtak	Julijana, Julka, Samuel	VBS – duhovne vježbe
17.	Petak	Utemeljitelji Reda slugu BDM	NCM Sarajevo: edukacija animatora
18.	Subota	Ivan Petar i drugovi mučenici	Tečaj pripreve za brak: Ramski dekanat NCM Sarajevo: edukacija animatora

19.	Nedjelja	7. kroz godinu	NCM Sarajevo: edukacija animatora
20.	Ponedjeljak	Jacinta i Franjo	Pohod partnerskoj biskupiji Limburg
21.	Utorak	Petar Damiani, Eleonora	Pohod partnerskoj biskupiji Limburg
22.	Srijeda	Čista srijeda – Pepelnica	Katedrala – sv. misa u 18:00 Pohod partnerskoj biskupiji Limburg
23.	Četvrtak	Polikarp, Grozdan, Romana	Pohod partnerskoj biskupiji Limburg
24.	Petak	Modest, Čedo, Čedomir	Pohod partnerskoj biskupiji Limburg NCM Sarajevo: duhovna obnova krizmanika
25.	Subota	Nestor	Susret animatora liturgijskih pjevanja Tečaj priprave za brak: Travnički dekanat (Vitez) NCM Sarajevo: duhovna obnova krizmanika
26.	Nedjelja	1.korizmena nedjelja	
27.	Ponedjeljak	Donat Zadarski	Trajna formacija svećenika do 10 godina misništva
28.	Utorak	Roman, Teofit, Bogoljub	Trajna formacija svećenika do 10 godina misništva

Ožujak

1.	Srijeda	Albin, Jadranko, Zoran, David	<i>Kvatre</i>
2.	Četvrtak	Janja Praška	
3.	Petak	Marin, Marinko, Kamilo	<i>Kvatre</i>
4.	Subota	Kazimir, Eugen	Molitva za duhovna zvanja <i>Kvatre</i> Tečaj pripreme za brak: Kreševski dekanat Nadbiskupijski Križni put mladih Gurk-Klagenfurt: posjet delegacije
5.	Nedjelja	2. korizmena nedjelja	Gurk-Klagenfurt: posjet delegacije
6.	Ponedjeljak	Marcijan, Marcen, Marsela	Gurk-Klagenfurt: posjet delegacije
7.	Utorak	Perpetua i Felicita, Ruža	Gurk-Klagenfurt: posjet delegacije
8.	Srijeda	Ivan od Boga, Ivša, Boško	Stadlerov dan
9.	Četvrtak	Franciska Rimska, Franjka	
10.	Petak	Krunoslav, Viktor, Makarije	NCM Sarajevo: III. temeljna formacija animatora
11.	Subota	Sofronije, Trofim	Tečaj pripreme za brak: Šamački dekanat (Tolisa) NCM Sarajevo: III. temeljna for- macija animatora
12.	Nedjelja	3. korizmena nedjelja	Nedjelja solidarnosti u BiH (Aladinići) NCM Sarajevo: III. temeljna formacija animatora
13.	Ponedjeljak	Kristina Perzijska	Papin dan – sv. misa u katedrali u 18:00
14.	Utorak	Matilda, Lazar, Borka, Eva	
15.	Srijeda	Zaharija, Ljudevit, Veljko	
16.	Četvrtak	Hilarije i Ticijan, Hrvoje	
17.	Petak	Patrik, Patricija, Domagoj	NCM Sarajevo: II. formacija ministranata NCM Posavina: III. temeljna formacija animatora
18.	Subota	Ćiril Jeruzalemski	Tečaj pripreme za brak: Bugojanski dekanat NCM Sarajevo: II. formacija ministranata NCM Posavina: III. temeljna formacija animatora

19.	Nedjelja	4. korizmena nedjelja; Sv. Josip	Nedjelja „Laetare“ – Veselite se Patron: Gornja Dubica, Marijin Dvor (Sa), Rankovići, Špionica, Zavidovići, Zenica – Sv. Josip, Teslić NCM Sarajevo: II. formacija ministranata NCM Posavina: III. temeljna formacija animatora
20.	Ponedjeljak	Ivan Nepomuk	Dan KŠC-a Sarajevo BK BiH
21.	Utorak	Serapion	BK BiH
22.	Srijeda	Epafrodit, Lea Rimska	BK BiH
23.	Četvrtak	Turibije, Oton, Anuncijata	
24.	Petak	Katarina Švedska, Latin	NCM Posavina: Duhovan obnova ministranata
25.	Subota	Navještenje Gospodinovo - Blagovijest	Patron: VBS NCM Posavina: Duhovan obnova ministranata
26.	Nedjelja	5. korizmena nedjelja	NCM Posavina: Duhovan obnova ministranata
27.	Ponedjeljak	Rupert, Lada, Lidija	
28.	Utorak	Kastor, Proterije	
29.	Srijeda	Eustazije, Bertold, Jona	
30.	Četvrtak	Zozim, Bogoljub, Viktor	NCM Sarajevo: Duhovna obnova „Emausa“
31.	Petak	Benjamin, Amos, Ljubomir	Dan molitve i pokore za žrtve nasilja i zlorabljenja

Travanj

1.	Subota	Venancije, Anastazije, Hugo	Dan molitve za duhovna zvanja Tečaj pripreve za brak: Travnički dekanat (Travnik)
2.	Nedjelja	Nedjelja muke Gospodinove - Cvjetnica	Katedrala – sv. misa u 10:30 Obljetnica biskupskog ređenja mons. Tome Vukšića
3.	Ponedjeljak	Siksto, Krest, Svevlad, Rikard	
4.	Utorak	Izidor Seviljski, Strahimir	
5.	Srijeda	Vinko Fererski, Irera, Berislav	Katedrala – Misa posvete ulja u 10:30 Dan Djela Sv. Petra - PMD
6.	Četvrtak	Veliki četvrtak	Katedrala – Misa večere Gospodnje u 18:00
7.	Petak	Veliki petak	Katedrala – Obredi Velikog petka u 18:00
8.	Subota	Velika subota	Konferencija za medije u 11:00 Čestitanje Uskrsa nadbiskupu u 12:00 Katedrala – Misa vazmenog bdijenja u 20:00
9.	Nedjelja	Uskrs – Vazam	Katedrala – sv. misa u 10:30
10.	Ponedjeljak		
11.	Utorak	Stanislav, Stanko, Stana, Filip	
12.	Srijeda	Julije, Davorka, Damjan, Saba	
13.	Četvrtak	Martin I., Ida, Justin	
14.	Petak	Valerijan, Lambert, Maksim	NCM Sarajevo: III. formacija ministranata
15.	Subota	Bosiljka	Krizma - Stup u 11:00 T. V. Žepče u 17:00 T. V Gromiljak u 11:00 V. P. Doboj u 17:00 V. P. NCM Sarajevo: III. formacija ministranata
16.	Nedjelja	2. uskrsna nedjelja	Nedjelja Božjeg Milosrđa Krizma – Busovača u 11:00 T. V. Tolisa u 11:00 V. P. NCM Sarajevo: III. formacija ministranata

17.	Ponedjeljak	Šimun, Inocent, Robert	
18.	Utorak	Hermogen i Elpidije	
19.	Srijeda	Marta, Ema, Leon, Berta	Sabor svećenika
20.	Četvrtak	Anicet, Marcelin, Anastazije Mauricije	
21.	Petak	Anzelmo	
22.	Subota	Soter i Kajo, Leonida, Vojmil	Krizma – Lepenica u 11:00 T. V. Kiseljak u 17:00 T. V. Gračac u 11:00 V. P. Rumboci u 17:00 V. P. NCM Sarajevo: IV. temeljna formacija animatora
23.	Nedjelja	3. uskrсна nedjelja Juraj	Patron: Derventa, Morančani, Vitez Krizma – Bugojno u 11:00 T. V. Prozor u 11:00 V. P. NCM Sarajevo: IV. temeljna formacija animatora
24.	Ponedjeljak	Fidelis Sigmaringski	
25.	Utorak	Marko, evanđelist	Patron: Gradačac, Ilijaš, Plehan, Potočani
26.	Srijeda	Jakov Zadranin	
27.	Četvrtak	Ozana Kotorska	
28.	Petak	Petar Chanel, Ljudevit	
29.	Subota	Katarina Sijenska, Sever	Ministrantsko zborovanje Krizma – Gornji Vakuf/Uskoplje u 11:00 T. V. Uzdol u 17:00 T. V. Vidovice u 11:00 V. P. Tišina u 17:00 V. P. NCM Posavina: IV. temeljna formacija animatora
30.	Nedjelja	4. uskrсна nedjelja	Nedjelja Dobrog Pastira Svjetski dan molitve za duhovna zvanja Krizma – Vitez u 11:00 T. V. Jelah u 11:00 V. P. NCM Posavina: IV. temeljna formacija animatora

Svibanj

1.	Ponedjeljak	Josip Radnik	Patron: Pale, Turbe Hodočašće u Olovo
2.	Utorak	Atanazije Aleksandrijski	
3.	Srijeda	Filip i Jakov, apostoli	
4.	Četvrtak	Florijan, Julijan	
5.	Petak	Eutim, Maksim	
6.	Subota	Irinej Srijemski, Dominik Savio	Molitva za duhovna zvanja Susret zborova Žepče: svećeničko ređenje salezijanaca Krizma – Maglaj u 17:00 T. V. Skopaljska Gračanica u 11:00 V. P. Kandija u 17:00 V. P. NCM Sarajevo: Marija Fest
7.	Nedjelja	5. uskrсна nedjelja	Krizma – Bistrica (Žepče) u 11:00 T. V. Novi Travnik (Presveto Trojstvo) u 11:00 V. P.
8.	Ponedjeljak	BDM Posrednica Milosti	Stadlerov Dan
9.	Utorak	Katarina Bolonjska, Mirna	
10.	Srijeda	Ivan Merz, BDM Trsatska, Job	
11.	Četvrtak	Mamerto, Antim	
12.	Petak	Leopold Mandić	Patron: Briješće, Dragunja, Maglaj
13.	Subota	Gospa Fatimska, Servancije	Krizma – Ilijaš u 11:00 V. P. Bistrica (Uskoplje) u 17:00 V. P.
14.	Nedjelja	6. uskrсна nedjelja	Krizma – Dobretići u 11:00 V. P.
15.	Ponedjeljak	Izidor, Severin	
16.	Utorak	Margarita Kortonska, Peregrin	
17.	Srijeda	Paškal, Paško, Gizela, Bruno	
18.	Četvrtak	Uzašašće Gospodinovo (Spasovo)	Patron: Novi Travnik Dan sjemeništa u Travniku

19.	Petak	Urban, Teofil	Dan KŠC-a u Travniku
20.	Subota	Bernardin Sijenski, Lidija	Krizma – Žabljak u 11:00 T. V. Ularice u 17:00 T. V. Brestovsko u 11:00 V. P. Fojnica u 17:00 V. P.
21.	Nedjelja	7. uskrсна nedjelja	Krizma – Oštra Luka – Bok u 11:00 T. V. Kreševo u 11:00 V. P.
22.	Ponedjeljak	Rita, Jagoda, Helera, Jelka	
23.	Utorak	Deziderije, Željko, Željana	
24.	Srijeda	Marija pomoćnica kršćana	Patron: Globarica
25.	Četvrtak	Beda Časni, Grgur VII.	
26.	Petak	Filip Neri	Komušina: Dan mladih
27.	Subota	Augustin Cant., Bruno	Komušina: Dan mladih Krizma - Zenica (Crkvice) u 17:00 T. V. Zavidovići u 17:00 V. P.
28.	Nedjelja	Pedesetnica - Duhovi	Patron: Fojnica, Nova Bila Krizma - Katedrala u 10:30 T. V. Lovnica u 11:00 V. P.
29.	Ponedjeljak	BDM Majka Crkve	Patron: Garevac
30.	Utorak	Ivana Arška, Bazilije	
31.	Srijeda	Pohod BDM	<i>Kvatre</i>

Lipanj

1.	Četvrtak	Justin, Prokut, Mladen	
2.	Petak	Marcelin i Petar, Eugen	Kvatre
3.	Subota	Karlo Lwanga, Olivija	Molitva za duhovna zvanja <i>Kvatre</i> Krizma - Wiesbaden T. V. Darmstadt T. V. Podmilačje u 11:00 V. P. Suho Polje u 17:00 V. P.
4.	Nedjelja	Presveto Trojstvo	Patron: Novi Travnik, Novo Sarajevo Krizma - Mainz T. V. Rüsselsheim T. V. Kupres u 11:00 V. P.
5.	Ponedjeljak	Bonifacije, Dobroslav	
6.	Utorak	Norbert, Artemije, Paulina	
7.	Srijeda	Robert	
8.	Četvrtak	Tijelovo - (Brašančevo)	Katedrala – sv. misa u 10:30 Stadlerov dan
9.	Petak	Efrem Sirski, Rikard	
10.	Subota	Bogumil	Krizma – Doljani u 11:00 T. V. Posavska Mahala u 17:00 Delegat
11.	Nedjelja	10. kroz godinu	Krizma – Rama-Ščit u 11:00 T. V. Brčko u 11:00 Delegat
12.	Ponedjeljak	Gašpar Bertoni, Placid	Uočnica u Busovači u 18:00
13.	Utorak	Anto Padovanski	Patron: Boće, Bugojno, Bukovica, Busovača, Dobretići, Drijenča, Gračac, Gornja Močila- Sijekovac, Lukavac, Podhum- Žitače, Rastičevo, Sivša, Sočanica, Vukanovići, Žepče
14.	Srijeda	Rufin, Valerije, Elizej, Dinga	
15.	Četvrtak	Vid, Modest i Krescercija	Patron: Vidovice

16.	Petak	Presveto Srce Isusovo	Patron: Vrhbosanska nadbiskupija (katedrala), Bosanski Šamac, Brčko, Čajdraš (Zenica), Doboj, Glavice, Novo Selo, Obri, Pećine, Prozor, Zvornik
17.	Subota	Bezgrješno Srce Marijino	Patron: Foča, Posavska Mahala, Skopaljska Gračanica Krizma – Sivša u 17:00 T. V. Školske sestre franjevke
18.	Nedjelja	11. kroz godinu	Biskupijska proslava Srca Isusova
19.	Ponedjeljak	Romuald Gervazije, Deodat	Travnik - Duhovna obnova za ministrante
20.	Utorak	Margareta, Naum Ohridski	Travnik - Duhovna obnova za ministrante
21.	Srijeda	Alojzije Gonzaga	Patron: Pećnik, Travnik (sjemenišna crkva) Travnik - Duhovna obnova za ministrante
22.	Četvrtak	Ivan Fišer i Toma More	
23.	Petak	Toma Garnet, Josip Kafasso	Podmilačje – sv. misa u 18:00; nadbiskup
24.	Subota	Rođenje Ivana Krstitelja	Patron: Bijelo Brdo, Donja Tramošnica, Jelah, Kraljeva Sutjeska, Lug Brankovići, Otinovci, Podmilačje, Tarčin, Travnik, Uzdol, Živinice Donja Tramošnica – sv. misa u 11:00; nadbiskup Krizma – Poljaci u 17:00 T. V.
25.	Nedjelja	12. kroz godinu	Krizma – Gorice u 11:00 T. V.
26.	Ponedjeljak	Deodat, Vigilije, Maksencije	NCM Kornica: Kamp za ministrante
27.	Utorak	Ćiril Aleksandrijski	NCM Kornica: Kamp za ministrante
28.	Srijeda	Irenej, Mirko, Vincenta	NCM Kornica: Kamp za ministrante
29.	Četvrtak	Petar i Pavao, apostoli	Patron: Brajkovići, Gornja Komušina, Kakanj, Kulina, Lovnica, Novo Selo – Balegovac, Tuzla Katedrala – svećeničko ređenje u 10:30 NCM Kornica: Kamp za ministrante
30.	Petak	Rimski prvomučenici	NCM Kornica: Kamp za ministrante

Srpanj

1.	Subota	Aron, Martin, Estera, Oliver	Molitva za duhovna zvanja
2.	Nedjelja	13. kroz godinu	NCM Kornica: Specijalizacija animatora
3.	Ponedjeljak	Toma, apostol	NCM Kornica: Specijalizacija animatora
4.	Utorak	Elizabeta Portugalska, Elza	NCM Kornica: Specijalizacija animatora
5.	Srijeda	Ćiril i Metod, slavenski apostoli	Patron: sjemenišna crkva u Sarajevu Sjednica biskupa BK-a BiH i profesora KBF-a NCM Kornica: Specijalizacija animatora
6.	Četvrtak	Marija Goretti, Marica, Agata	NCM Kornica: Specijalizacija animatora
7.	Petak	Vilibald, Odon	NCM Kornica: Specijalizacija animatora
8.	Subota	Akvila i Priscila, Hadrijan	Stadlerov dan NCM Kornica: Specijalizacija animatora
9.	Nedjelja	14. kroz godinu	
10.	Ponedjeljak	Veronika Giuliani, Viktorija	NCM Kornica: Skauti
11.	Utorak	Benedikt, opat	NCM Kornica: Skauti
12.	Srijeda	Ivan Jones i Ivan Wall	NCM Kornica: Skauti
13.	Četvrtak	Majka Božja Bistrička	BK BiH NCM Kornica: Skauti
14.	Petak	Kamilo de Lellis, Angelina	BK BiH NCM Kornica: Skauti
15.	Subota	Bonaventura, Bono, Vlatka	BK BiH Patron: Visoko
16.	Nedjelja	15. kroz godinu Gospa karmelska	Patron: Karmel na Stupu

17.	Ponedjeljak	Hijacint, Teodozije	
18.	Utorak	Teodozija, Fridrik	
19.	Srijeda	Aurelija, Makrina, Zora	
20.	Četvrtak	Ilija Tišbijac	Zaštitnik BiH Patron: Bosanski Brod, Čemerno, Doljani, Kandija, Kiseljak, Korićani, Novi Šeher, Rostovo, Solakova Kula, Zenica – Sv. Ilija, Turić, Ularice
21.	Petak	Lovro, Danijel	
22.	Subota	Marija Magdalena, Manda	
23.	Nedjelja	16. kroz godinu	
24.	Ponedjeljak	Boris i Gleb	
25.	Utorak	Jakov, apostol	
26.	Srijeda	Joakim i Ana, roditelji BDM	Patron: Ban Brdo, Domaljevac, Par
27.	Četvrtak	Klement	
28.	Petak	Prohor, Viktor I.	
29.	Subota	Marta, Marija i Lazar	Kupres - Obiteljski dan
30.	Nedjelja	17. kroz godinu	Kupres - Obiteljski dan
31.	Ponedjeljak	Sv. Ignacije Lojolski	Patron: Grbavica (Sa)

Kolovoz

1.	Utorak	Alfonz Liguori	
2.	Srijeda	Gospa od Anđela	Patron: Gornja Tramošnica
3.	Četvrtak	Augustin Kažotić	
4.	Petak	Ivan Marija Vianney	
5.	Subota	Gospa Snježna	Patron: Deževica, Poljaci Molitva za duhovna zvanja Boće – 100 godina župe; nadbiskup
6.	Nedjelja	18. kroz godinu Preobraženje Gospodinovo	Patron: Borovica
7.	Ponedjeljak	Siksto II.	
8.	Utorak	Dominik, Nedjeljko, Dinko	Patron: Gorazde Stadlerov dan
9.	Srijeda	Terezija Benedikta od Križa	
10.	Četvrtak	Lovro, đakon i mučenik	Dan smrti mons. Marka Jozinovića
11.	Petak	Klara Asiška	Patron: Brestovsko (klarise)
12.	Subota	Ivana Franciska de Chantal	
13.	Nedjelja	19. kroz godinu	
14.	Ponedjeljak	Maksimilijan Marija Kolbe	Komušina – sv. misa i krizma u 18:00; nadbiskup
15.	Utorak	Uznesenje BDM - Velika Gospa	Patron: Breške, Dolac, Gornji Vakuf-Uskoplje, Haljinići, Komušina, Koraće, Kreševo, Olovo, Osova, Rama-Ščit, Stup, Suho Polje, Tolisa Komušina – sv. misa u 11:00 Stup – sv. misa u 19:00; nadbiskup
16.	Srijeda	Rok, Roko	Patron: Prud
17.	Četvrtak	Miron, Beatrica da Silva	
18.	Petak	Jelena Križarica, Jelka, Jela	

19.	Subota	Ivan Eudes, Ljudevit	
20.	Nedjelja	20. kroz godinu	
21.	Ponedjeljak	Pio X.	
22.	Utorak	BDM Kraljica, Regina	Patron: Bijeljina
23.	Srijeda	Miroslav Bulešić	
24.	Četvrtak	Bartolomej apostol	
25.	Petak	Ljudevit IX.	
26.	Subota	Maksimilijan, Anastazije, Viktor	Katehetski dan
27.	Nedjelja	21. kroz godinu	
28.	Ponedjeljak	Augustin, Tin, Gustav	Travnik – Duhovne vježbe za svećenika
29.	Utorak	Glavosjek Ivana Krstitelja	Patron: Odžak Travnik – Duhovne vježbe za svećenika
30.	Srijeda	Feliks i Adaukt	Travnik – Duhovne vježbe za svećenika
31.	Četvrtak	BDM od Suza	Travnik – Duhovne vježbe za svećenika

Rujan

1.	Petak	Egidije, Bronislava	
2.	Subota	Ivan Franjo Burté	Molitva za duhovna zvanja
3.	Nedjelja	22. kroz godinu	
4.	Ponedjeljak	Ruža, Rozalija, Mojsije	Seminar za jurisdikciju
5.	Utorak	Majka Terezija, Lovro, Just	Patron: Vogošća Seminar za jurisdikciju
6.	Srijeda	Zaharija, Magnus, Boris	
7.	Četvrtak	Marko Križevčanin	
8.	Petak	Rođenje BDM - Mala Gospa	Patron: Bežlja, Brestovsko, Brusnica, Husino, Modriča, Ulice Stadlerov dan
9.	Subota	Petar Claver, Hijacinta	
10.	Nedjelja	23. kroz godinu	
11.	Ponedjeljak	Danijel	
12.	Utorak	Ime Marijino, Mirjam, Gvido	Patron: Gromiljak, Oštra Luka- Bok, Svilaj
13.	Srijeda	Ivan Zlatousti, Zlatko, Ljubo	Obljetnica posvete prvostolnice
14.	Četvrtak	Uzvišenje Svetog Križa	Patron: Bistrica kod Žepča, Jelaške, Klopče (Zenica) Franjevačka provincija Bosna Srebrena
15.	Petak	BDM Žalosna, Dolores	Patron: Čardak
16.	Subota	Kornelije i Ciprijan, Eufemija	
17.	Nedjelja	24. kroz godinu	
18.	Ponedjeljak	Josip Kupertinski, Sonja	

19.	Utorak	Januarije, Eustahije, Teodor	
20.	Srijeda	Andrija Kim i dr., Svjetlana	Susret dijecezanskih svećenika <i>Kvatre</i>
21.	Četvrtak	Matej, apostol i evanđelist	
22.	Petak	Kandid, Mauricije	<i>Kvatre</i>
23.	Subota	Pio iz Pietrelcine, Ksenija	Sjednica Pastoralnog vijeća VN-a <i>Kvatre</i>
24.	Nedjelja	25. kroz godinu	Dan sredstava društvenih komunikacija
25.	Ponedjeljak	Aurelija, Zlata, Kleofa	
26.	Utorak	Kuzma i Damjan, Damir	
27.	Srijeda	Vinko Paulski, Gaj, Vincent	Patron: sestre milosrdnice
28.	Četvrtak	Vjenceslav, Lovro Ruiz	
29.	Petak	Mihael, Gabrijel, Rafael, arkandeli	Patron: Kolibe, Kopanice, Ovčarevo, Vareš
30.	Subota	Jeronim, Sofija Rimska	

Listopad

1.	Nedjelja	26. kroz godinu Terezija od djeteta Isusa	Patron: Bistrica kod Uskoplja
2.	Ponedjeljak	Anđeli čuvari	
3.	Utorak	Dionizije, Kandida, Gerhard	
4.	Srijeda	Franjo Asiški, Franka	Patron: Dobrinja, Guča Gora, Rumboci, Srednja Slatina, Šikara, Zovik, Žeravac
5.	Četvrtak	Faustina Kowalska	
6.	Petak	Bruno, Fides, Vjera, Vjerica	
7.	Subota	BDM od Krunice, Ruža, Ernest	Patron: Krepšić, Banjski Brijeg (Sa) Molitva za duhovna zvanja
8.	Nedjelja	27. kroz godinu	Stadlerov dan
9.	Ponedjeljak	Dionizije, Abraham i Sara	
10.	Utorak	Danijel, Danko, Darija	Sjednica konzultora VN-a
11.	Srijeda	Materinstvo BDM-a, Ivan XXIII.	Patron: Tišina Sjednica Svećeničkog vijeća
12.	Četvrtak	Feliks, Serafin	
13.	Petak	Teofil, Bogoljub, Eduard	
14.	Subota	Kalist I.	Marija Bistrica – XVIII. Hodočašće vjernika Vrhbosanske nadbiskupije
15.	Nedjelja	28. kroz godinu	Đakonsko ređenje
16.	Ponedjeljak	Marija Margareta Alacoque	
17.	Utorak	Ignacije Antiohijski	
18.	Srijeda	Luka, evanđelist	Patron: Novi Grad (Sa), KBF (Sa)

19.	Četvrtak	Petar Alkantarski	
20.	Petak	Andrija Kretski	Patron: sestre milosrdnice
21.	Subota	Uršula, Severin	Bobovac – XXII. molitveni dan za domovinu
22.	Nedjelja	29. kroz godinu Ivan Pavao II.	Svjetski misijski dan Patron: NCM „Ivan Pavao II.“
23.	Ponedjeljak	Ivan Kapistranski	
24.	Utorak	Antun M. Claret, Jaroslav, Flor	
25.	Srijeda	Darija	
26.	Četvrtak	Dimitrije Srijemski, Dmitar	
27.	Petak	Evarist, Bartolomej	
28.	Subota	Šimun i Juda Tadej, apostoli	Patron: Sjemenište Redemptoris Mater (Vogošća) Komušina – Hodočašće vjernika Usorskog dekanata u Komušini
29.	Nedjelja	30. kroz godinu	
30.	Ponedjeljak	Marcijan, Marcen, Marsela	
31.	Utorak	Kristofor, Leon Nowakowski	

Studeni

1.	Srijeda	Svi sveti	Groblje Sv. Josipa – sv. misa u 15:00
2.	Četvrtak	Dušni dan	Groblje Bare – sv. misa u 11:00
3.	Petak	Martin iz Porresa, Hubert	
4.	Subota	Karlo Boromejski	Molitva za duhovna zvanja
5.	Nedjelja	31. kroz godinu	BK BiH Dan zahvalnosti
6.	Ponedjeljak	Leonard Pustinjak	BK BiH
7.	Utorak	Herkulan, Vilibord	BK BiH
8.	Srijeda	Gracija Kotorski Ivan Duns Škot	Stadlerov dan Dekanska konferencija Patron: Franjevačka teologija
9.	Četvrtak	Posveta Lateranske bazilike	
10.	Petak	Leon Veliki	
11.	Subota	Martin Tourski, Davorin	Patron: Bučići
12.	Nedjelja	32. kroz godinu	
13.	Ponedjeljak	Didak Alkalski	NCM – Duhovne vježbe za svećenike
14.	Utorak	Nikola Tavelić, Ivan Trogirski	Patron: OFM Kovačići (Sa) NCM – Duhovne vježbe za svećenike
15.	Srijeda	Albert Veliki	NCM – Duhovne vježbe za svećenike
16.	Četvrtak	Margareta Škotska	NCM – Duhovne vježbe za svećenike
17.	Petak	Elizabeta Ugarska	
18.	Subota	Posveta bazilike Petra i Pavla	

19.	Nedjelja	33. kroz godinu	Svjetski dan siromaha
20.	Ponedjeljak	Paškal Fortuno, Ignacija	
21.	Utorak	Prikazanje BDM	
22.	Srijeda	Cecilija, Dobrila, Slavujka	
23.	Četvrtak	Klement I., Kolumban	
24.	Petak	Andrija Dung-Lac i drugovi	
25.	Subota	Katarina Aleksandrijska	
26.	Nedjelja	Krist Kralj	Patron: Cer
27.	Ponedjeljak	BDM od Čudotvone medaljice	
28.	Utorak	Jakov Markijski, Držislav	Patron: Grebnice
29.	Srijeda	Saturnin Kartaški	
30.	Četvrtak	Andrija, apostol	

Prosinac

1.	Petak	Florencija, Eligije, Leoncije	
2.	Subota	Habakuk	Molitva za duhovna zvanja
3.	Nedjelja	1.došašća	
4.	Ponedjeljak	Barbara, Ivan Damaščanski	Patron - Breza
5.	Utorak	Krispina, Saba, Slavka	
6.	Srijeda	Nikola, Nikša, Nikica	
7.	Četvrtak	Ambrozije, Ambroz, Sabina	
8.	Petak	Bezgrješno Zaćeće BDM	Patron: Crkvica (Zenica), Dubrave, Vijaka Suzaštitnica Vrhbosanske nadbiskupije Dan provincije SMI (Sa) Stadlerov dan
9.	Subota	Ivan Diego, Ciprijan	
10.	Nedjelja	2. došašća	
11.	Ponedjeljak	Damaz I., Josip Egipatski	
12.	Utorak	BDM Guadalupska, Spiridon	
13.	Srijeda	Lucija, Svjetlana, Otilija	<i>Kvatre</i>
14.	Četvrtak	Ivan od Križa	
15.	Petak	M. Jula Ivanišević i susestre, djevice i mučenice	<i>Kvatre</i>
16.	Subota	Hagaj	<i>Kvatre</i>
17.	Nedjelja	3. došašća	Nedjelja Caritasa u BiH
18.	Ponedjeljak	Malahija	

19.	Utorak	Anastazije, Benjamin, Urban	
20.	Srijeda	Zefirin, Dominik	
21.	Četvrtak	Petar Kanizije, Mihej	
22.	Petak	Franciska Ksaverija Cabrini	
23.	Subota	Ivan Kentijski, Ivan, Ivon	Konferencija za medije u 11:00 Čestitanje Božića nadbiskupu u 12:00
24.	Nedjelja	4. došašća - Badnjak	Katedrala – misa božićnog bdijenja u 21:00
25.	Ponedjeljak	Rođenje Gospodinovo - Božić	Katedrala – sv. misa u 10:30
26.	Utorak	Stjepan prvomučenik	
27.	Srijeda	Ivan, apostol	
28.	Četvrtak	Nevina dječica	
29.	Petak	Toma Becket, Tomislav	
30.	Subota	Feliks I.	
31.	Nedjelja	Sveta Obitelj: Isusa, Marije i Josipa	Svjetski dan selilaca i izbjeglica Katedrala – sv. misa zahvalnica u 18:00 Patron: Kupres

